GESZTENYÉSKERT BAPTISTA ÓVODA

GESZTENYÉSKERT
BAPTISTA ÓVODA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2026/2027.

Mottónk:

„Ezt a kincset nem lehet médiára, könyvre, kazettára bízni. Véren át és lelken át, tenyérből tenyéren, testtel a testhez érve, zöldellő búzacsíra fölé hajolva, vagy épp az ünnepi gyertyát gyújtva csak az együttes élmény során adható át a hagyomány. Itt és most mutasd neki, tedd meg vele, amikor annak a tettnek ideje van.”

(Gabnai Katalin)

baptista
nevelés-oktatás

BAPTISTA OKTATÁS

Tartalom

Preambulum: ... 4

A Baptista Szeretetszolgálat Küldetésnyilatkozata ... 5

1. A Gesztenyéskert Baptista Óvoda Pedagógiai Programja ... 6

2. A pedagógiai program az alább felsorolt jogszabályok figyelembe vételével készült: ... 9

3. Helyzetelemzés ... 11

3.1. Társadalmi környezet ... 11

3.2 Célmeghatározás, Célmegvalósítás-feladatok. ... 12

3.2.1. Gyermekképünk ... 12

3.3. Programunk globális célrendszere ... 15

3.3.1. Alapvető céljaink ... 15

3.3.2. Feladataink ... 15

3.3.3. A testi fejlődés területén ... 16

3.3.4. Az érzelmi-szociális fejlődés területén ... 16

3.3.5. Az anyanyelvi, értelmi fejlődés területén ... 17

3.4. A fejlesztés rendszere ... 18

3.4.1. A tevékenységekben megvalósuló tanulás ... 18

3.4.2. Programunkban a környezeti nevelés folyamatosan jelen lévő komplex hatás együttesként érvényesül, szerves részét képezi. ... 19

3.5. A program fejlesztési rendszere ... 21

3.6. Programunk szervezeti és időkeretei ... 22

4. A pedagógiai program tartalma ... 27

4.1. A játék ... 27

4.2. A gyermeki beszédkészség fejlesztése ... 33

4.3. A mozgás / Mindennapos mozgás ... 36

4.4. Munka jellegű tevékenységek ... 42

4.5. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés ... 43

4.6. A külső világ tevékeny megismerése ... 46

4.7. Környezetünk mennyiségi és formai viszonyai, matematikai tapasztalatok gazdagítása ... 50

4.8. Verselés, mesélés ... 54

4.9. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka ... 58

4.10. Ének, zene, népi játék, tánc ... 61

4.11. A gyermek fejlődésének tervezése, megfigyelése, mérése, elemzése ... 65

5. Az óvoda gyermekvédelmi programja ... 66

6. Gyermekvédelmi munka az óvodában ... 67

7. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek ... 71

BAPTISTA OKTATÁS

8.Az óvodai élet megszervezésének elvei 76
8. 1. Az óvoda és az iskola 77
9. Az egészséges életmód alakításai 78
9. 1. A gyermekek egészségének védelme 80
EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM ÉS CSELEKVÉSI TERV **81**
10. Tehetségnevelés, tehetségfejlesztés 83
11. A különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyermekek integrált óvodai nevelése 84
12. Pedagógiai Programunk alkalmazásának feltételrendszere 90
13. Ünnepek, ünnepélyek 92
Záró rendelkezések 94
Legitimáció 96

BAPTISTA OKTATÁS

Preambulum:

"… a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé pedig tűrést, a tűrés mellé pedig kegyességet, a kegyesség mellé pedig atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet." (Péter második levele, 1: 5-7)

A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy elhívatása az oktatásban: Az ősi bibliai igazság – „A bölcs tanítás az élet forrása." (Pb.13:14.) – ma is érvényes. A baptista óvoda célja, hogy a gyermekek a lehető legjobb alapokat kapják egy boldog, kiteljesedett, sikeres jövőhöz. A baptista köznevelési intézmény keresztény értékekre és gondolkodásra épül, így a Teremtő és a teremtmény tisztelete, a gyermekszeretet alapozza meg a színvonalas nevelési-oktatási munkát, és a gyermekek személyiségének optimális fejlesztését.

Az Európában 450 éves, Magyarországon több mint 160 éves Baptista Egyházra a kezdetektől jellemző, hogy a társadalom felé nyitott, bibliai értékeket közvetítő, családközpontú közösség. Felnőtt-keresztséget gyakorló, több generációs gyülekezetekből álló protestáns felekezet, amely az egyén döntésére, szabad akaratának tiszteletben tartására épít. A Magyarországi Baptista Egyház több mint száz éve működtet egyházi oktatási intézményt és a rendszerváltás óta tart fenn általános iskolát, óvodát és alapfokú művészeti iskolát.

Keresztyén szellemű nevelésünk feladata, hogy a személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése által gyermekeink önálló, felelősségteljes cselekvésre, őszinteségre, szabadságra törekvő, saját magukra a mértékletesség, másokra a türelem keresztyéni erényeit alkalmazó, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak. Hisszük, hogy a szeretet a leghatékonyabb pedagógiai módszer, és ezzel támogatjuk, hogy a gyermekek e segítséggel találjanak rá az útra, az evangéliumi hitre, mely az Úr Jézuson keresztül Istenhez vezet.

A Baptista Szeretetszolgálat Magyarország egyik legnagyobb segélyszervezete, a megalakulása óta arra törekszik, hogy minden erejével és lehetősége szerint segítsen a szükségben lévőknek. A Baptista Szeretetszolgálat – alaptevékenységébe jól illeszkedően – köznevelési intézményeiben sokat tesz a hátrányos helyzetű, sajátos nevelésű igényű, és a roma tanulók felzárkóztatásáért, és a tehetséges gyermekek fejlődésének kibontakoztatásáért. Küldetése,

BAPTISTA OKTATÁS

hogy az általa fenntartott intézmény több legyen, mint óvoda: az a hely, ahol a gyermek teljes körű támogatást kap személyisége és képességei kibontakoztatásához.

A Baptista Szeretetszolgálat Küldetésnyilatkozata

Küldetésünk a ránk bízott gyermek fejlődésének minél teljesebb körű elősegítése. A keresztyén elménk kell a legjobb elménk lennie, amelyet Krisztus értelme világosít meg, és amely integrálja Isten alapelveit az akadémikus ismerettel. Küldetésünk személyes életpéldánkkal mintát adni. Törekvésünk, hogy a baptista óvodai intézmény olyan irányító testülettel, igazgatóval, pedagógusi karral és munkatársi gárdával rendelkezzen, akik a Biblia alapelveinek megfelelő nézőpontot alkalmaznak a mindennapi fejlesztő munka és az intézmény vezetése során.

Küldetésünk a gyermekek képességeinek kibontakoztatása. Minden tanulási tapasztalat célja, hogy hozzásegítse a gyermekeket Istentől kapott képességeik teljes kibontakoztatásához. A tanítás a következőkre összpontosít: - A gyermek számára megfelelő tevékenységek és szolgáltatások biztosítása. - A gyermek ráébresztése a társadalommal való kapcsolatára és az iránta való felelősségére. - Minden nevelési programba tartozó és ahhoz kapcsolódó óvodai tevékenység segítse a gyermekek intellektuális, lelki, társadalmi, érzelmi és fizikai fejlődését. Küldetésünk működés szempontjából hitelesnek lenni. Törekvésünk, hogy az intézmény mindennapos működési gyakorlata az integritás (feddhetetlenség, tisztesség, becsület), hatékonyság és számon kérhetőség következetes mintaképe legyen.

A bibliai értékek következetes alkalmazása, ahogy az oktatási intézmény:

- Példamutató igényességet mutat az intézmény működési szabályzatának fejlesztésében és a számon kérhetőség terén az intézményvezetés működésében.

- Az emberi erőforrásokat etikusan és igazságosan kezeli.

- A pénzügyeket feddhetetlenül és nyíltan kezeli, ill. ellenőrzi.

- A kormánnyal és a hatóságokkal egyenes és krisztusi kapcsolatot tart fenn.

- Etikus, világos és nyílt fejlesztési és stratégiákat dolgoz ki.

- Igazságos és következetes irányítási rendszert alkalmaz.

BAPTISTA OKTATÁS

- A szülői kapcsolatok terén őszinteséget, nyíltságot és igazságosságot képvisel.

1. A Gesztenyéskert Baptista Óvoda Pedagógiai Programja

Bevezető

Intézményünk bemutatása:

A Gesztenyéskert Baptista Óvoda 2022. szeptember 1-től a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy fenntartásában működik. Nevelési-oktatási célja, hogy tanulói a lehető legjobb alapokat kapják egy boldog, kiteljesedett, sikeres jövőhöz. Feladata, hogy a személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése által gyermekeink önálló, felelősségteljes cselekvésre, őszinteségre, szabadságra törekvő, saját magukra a mértékletesség, másokra a türelem, a tolerancia elveit alkalmazó, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak.

A fenntartó Baptista Szeretetszolgálat – alaptevékenységébe jól illeszkedően – óvodánkban is sokat tesz a hátrányos helyzetű, sajátos nevelésű igényű, és a roma tanulók felzárkóztatásáért, és a tehetséges diákok kibontakoztatásáért.

Küldetése, hogy az általa fenntartott intézmény: az a hely, ahol a tanuló teljes körű támogatást kap személyisége és képességei kibontakoztatásához.

Pedagógiai Programunkba beépítettük az 1962 óta működő Óvodánk kialakult gyakorlatának legjobb tapasztalatait, azért, hogy abból a már jól bevált, hagyományos értékeket megőrizzük, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését is beleépítettük.

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának módosítása következtében Pedagógiai Programunkban is szükségessé vált az alapprogramnak való megfelelést felülvizsgálni és a szükséges kiegészítéseket megtenni.

A Program alappillére kettős: az érzelmekre épít és a gyermek tevékenységét, alkotókészségét hangsúlyozza.

BAPTISTA OKTATÁS

Az érzelmeknek - fejlődés lélektani ismereteink és gyakorlati tapasztalataink alapján - rendkívüli jelentősége van az óvodáskorú gyermek életében. Az óvodáskor a nagyfokú emocionális ingerlékenység, érzelmi labilitás, polarizált érzelmek kora. Ezeket az életkori sajátosságokat olyan értő, szeretetteljes pedagógiával szeretnénk befolyásolni, melyben a kisgyermek érzelme differenciálódhat, megnövekedhet az érzelmi állapot tartóssága, csökkenhet a gyermek érzelmi labilitása, megszelídülhet a végleteket mutató érzelmi reagálása, fokozódhat az érzelmek feletti uralkodás képessége, kialakulhat a gyermek gazdag érzelmi skálája és megjelenhetnek a magasabb rendű érzelmek

A program másik alappillére a környezetorientált értékrendszer óvodai életben való megvalósulása, a környezettel való ismerkedés óvodai nevelésünk egészében érvényesül. Áthatja az óvodai életet. E folyamatban a gyermekek egyénenként változó életkori lehetőségeinek figyelembevételével alakítjuk az egészséges életmódbeli szokásokat, a mozgásigény kielégítésére, a mozgás fejlesztésére törekszünk. Megalapozzuk a környezettel való konstruktív viszonyt. Meghatározó attitűdöket és magatartás módokat. Az élet és egymás iránti tiszteletre nevelünk.

A célunk: a gyermekeket megillető alapvető jogok, szabadságok tiszteletben tartásának megerősítése szükségleteinek figyelembevételével, szeretetteljes, gyermekközpontú, befogadó nevelés minden gyermek számára – az egyenlő hozzáférés biztosításával. Közvetetten segítjük az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését.

Óvodánk adatai

Óvoda elnevezése : Gesztenyéskert Baptista Óvoda

Címe : 2375 Tatárszentgyörgy, Kossuth utca 10.

BAPTISTA OKTATÁS

Telefon : +36 29 319 254 +36 20 463 2690

Fenntartó : Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy

Címe : 1111 Budapest, Budafoki út 34/b.

Központi Iroda : 1143 Budapest Hungária krt.69.

Telefonszáma : +36 20 478 5309

Óvodai csoportok száma : 4, amelyek életkor szerint, tiszta összetételűek

A program készítői : Óvodaigazgató a nevelőtestület bevonásával

A programot elfogadja : Nevelőtestület

A Program jóváhagyója : Fenntartó (óvodaigazgató)

Egyetértési jogot gyakorol : Fenntartó (abban az esetben, ha rá többletköltség hárul)

Megjegyzés: A BSZ EJSZ fenntartásában működő intézményeknél a Fenntartó 35/2026.(07.29.) sz. határozata alapján az elfogadott és jóváhagyott Pedagógiai Program egészéhez szükséges a Fenntartó előzetes egyetértése, függetlenül attól, hogy többletkötelezettséget keletkeztető rendelkezést tartalmaz-e a PP.

Közzététel : Intézményi Honlapon

Óvodapedagógusok száma : 5 fő+1 fő óvodai nevelő

Nevelő-oktató munkát közvetlen segítők : 7 fő

BAPTISTA OKTATÁS

Küldetésnyilatkozat

Intézményünk, a Gesztenyéskert Baptista Óvoda Pedagógiai Programja, gyermekeink számára az egyenlő hozzáférés biztosításával, a hátrányok leküzdése, a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési tanulási, magatartási zavarral küzdő gyermekek integrált, differenciált fejlesztése, érdekeiknek szolgálata, és az őket megillető jogaik biztosítása mellett kötelezte el magát.

Nevelőtestületünk elkötelezett az Óvodai nevelés Országos Alapprogramja szellemében készített Pedagógiai Program megvalósítására, s arra, - hogy az abban foglaltakat folyamatosan szem előtt tartva - fejlessze szakmai munkáját, mely egyben minden munkatársunk személyes felelőssége is.

2. A pedagógiai program az alább felsorolt jogszabályok figyelembe vételével készült:

- 363/2012. (XII. 17.) Kormányrendelet Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának módosításáról
- 77/2025. (IV.15.) Kormányrendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012.(XII.17.) Korm.rendelet, valamint egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról
- 2011. évi CXC. a Nemzeti Köznevelésről szóló törvénynek a 2026. évi XLVII. törvénnyel történő módosítása alapján (2026.08.17. MK. 2026/114.sz.) **Nkt. 26. § (1.) bek.**
- 229/2012. (VIII.28.) Korm.rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról (Vhr.)
- 2012. évi CXXIV. törvény a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. törvény módosításáról,
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról, (EMMI r.)

BAPTISTA OKTATÁS

- 368/2011. (XII.31.) Korm. Rendelet az államháztartási törvény végrehajtásáról (költségvetési intézmények esetén) (Ávr.)
- 2011. évi CXII. Törvény az információs önrendelkezési jogról, az információs szabadságról
- 48/2012. (XII.12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai.szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- 2023. évi LII. tv. a pedagógusok új életpályájáról
- A közalkalmazottak jogállásáról szóló többször módosított 1992.évi XXXIII. tv. (Kjt.)
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- 277/1997. (XII.22.) Kormányrendelet a pedagógus továbbképzésekről, szakvizsgáról, és módosítása
- 1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 26/1997. (IX.3.) NM rendelet az iskola egészségügyi ellátásról
- A nemzeti, etnikai kisebbség irányelve
- 2/2005. (III.1.) OM rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvéről
- 32/2012 EMMI a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet,
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról,
- 2003. évi CXXV törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőségről.
- A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. Törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásról szóló 326/2013.(VIII.30.) Korm. rendelet
- 137/2018. (VII.25.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 326/2012. (XII.17.) Kormány rendelet módosításáról

BAPTISTA OKTATÁS

- diabéteszes gyermekek ellátása 2021.évi LII tv. egyes köznevelést érintő tv. változásáról
- 419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzés rendszeréről
- 1/2026. (VII.31.) OGYM rendelet a 2026/2027-es tanév rendjéről
- 10/2025. (IV.30.) NGM rendelet a 2026. évi munkaszüneti napok körüli munkarendről
- 121/2013. (IV.26.) Korm. rendelet az Oktatási Hivatalról
- 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet a játszótéri eszközök biztonságosságáról
- 38/2011. (X. 5.) NGM rendelet a gyermekjátékok biztonságáról
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről

15. § 2/A A nevelési-oktatási intézményben, amennyiben a közétkeztetés keretében nem biztosítható a gyermek és a tanuló diétás étkezése, - a szülő, más törvényes képviselő írásbeli nyilatkozata alapján - a gyermek és a tanuló által az intézménybe bevitt, vagy a szülő, más törvényes képviselő által az intézménybe rendelt étel intézményben történő elfogyasztásának lehetővé tételével is biztosítható. Ennek érdekében a nevelési-oktatási intézmény vezetője köteles biztosítani a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Nkt. 26. § (1) A nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A Pedagógiai Programot a nevelőtestület fogadja el és az igazgató hagyja jóvá. A Pedagógiai Program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra, a működtetőre többletkötelezettség hárul, a fenntartó, a működtető egyetértése szükséges. A Pedagógiai Programot nyilvánosságra kell hozni.

3. Helyzetelemzés

3.1. Társadalmi környezet

Tatárszentgyörgy Pest megye déli részén fekszik. A település jellegét meghatározza, hogy két, viszonylag forgalmas út kereszteződésében helyezkedik el: a Dabast Ladánybenével és Örkényt Kunszentmiklóssal összekötő utak mentén. Budapesttől kb. 60 km-re van. Tatárszentgyörgy lélekszáma a 2000 főt meghaladja. Az emberek többsége segélyekből él, mert magas a

BAPTISTA OKTATÁS

munkanélküliek száma. Ennek oka, hogy kevés a munkalehetőség a településen és az itt élő emberek közül többen alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek. A szülők nagy számban igénylik az óvodai ellátást, mert itt biztosítva van a gyermekek számára a háromszori étkezés.

Az Óvoda épülete 1962-ben épült, eredetileg is annak szánva. Többszöri átépítés, bővítés után nyerte el mai formáját. 2016 - ban nyert pályázat útján egy negyedik csoportszobával és hozzá tartozó mosdó helységgel bővült az épület. Játszóudvara is 2016 - ban bővült.

Az újonnan épült mosdóhelyiség teljesen megfelel az előírásoknak, a régi mosdóhelységek felújításra szorulnak.

Pályázati forrásból a 2021/2022-es nevelési évben új udvari játszóeszközök telepítésére is sor került.

3.2 Célmeghatározás, Célmegvalósítás-feladatok.

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja (a továbbiakban: Alapprogram) a hazai óvodai neveléstörténet hagyományaira, értékeire, nemzeti sajátosságaira, a pedagógiai és pszichológiai kutatások eredményeire, a nevelésügy nemzetközileg elismert gyakorlatára építve, Magyarország Alaptörvényének értékeit és Magyarország által aláírt nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeket figyelembe véve - meghatározza a magyarországi óvodákban folyó pedagógiai munka alapelveit.

Célunk: Biztosítjuk a gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit.

Közvetetten segítjük az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését. Pedagógiai tevékenységrendszerünk és tárgyi környezetünk segíti a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását.

Kiindulási pontok:

Óvodai Programunk saját készítésű és adaptált az Ócsai Nefelejcs Napközi Otthonos Központi Óvoda Helyi Pedagógiai programból és az Országos Alapprogramból tevődik össze.

3.2.1. Gyermekképünk

BAPTISTA OKTATÁS

A gyermek mással nem helyettesíthető egyedi személyiség és egyben szociális lény, egyszeri és megismételhetetlen (individuum) személyiség. A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését a genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások határozzák meg. Életkori sajátossága az érdeklődés, befogadni akarás, az önmegvalósításra törekvés.

Az óvodánkban folyó nevelés gyermekközpontú, befogadó, biztosítja minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, önmagához képest a legoptimálisabban fejlődjön és meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

- A gyermek ***tevékenykedik, emlékezik, gondolkodik,*** főleg azonban érez és akar. A világot meg kell ismernie, mert csak így tud benne élni. Minél tudatosabban figyel, gondolkodik, annál kíváncsibb lesz, annál több megismerni valóra bukkan. Nincs megállás, elindul az emberré válás útján.
- ***Tiszteljük és szeretjük*** Őt, figyelünk Rá és ***segítünk neki,*** ha arra szüksége van. Arra törekszünk, hogy minden nap pozitív élményekkel élje át környezetéhez való viszonyát, gazdagodjék, gyarapodjék általa. A gyermeket – mint fejlődő személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és ***bizalom*** övezi. ***Gondoskodás*** és különleges védelem illeti meg.

Óvodaképünk

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere, személyi és tárgyi valamint pedagógiai környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit.

Az óvodai nevelés célja, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).

BAPTISTA OKTATÁS

Az óvodai nevelésben alapelv, hogy:

- a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi;
- a nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását; az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

- a felekezeti, illetve egyházi óvodai nevelésben szükséges, hogy az intézmény teljes szellemisége biztosítsa a hit megélésének lehetőségét a nevelési és tanulási folyamatokban.

- a nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, **a nemzeti identitás** erősítését, **a nemzetiségi hagyományok** átörökítését**, nemzetiségi gyermekek** nyelvi nevelését és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

- a hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

Értékeink:

Gyermeki szükségletek kielégítése.

Derűs, családias, nyugodt légkört teremtve biztosítjuk az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit. Gondoskodunk a gyermekek testi-lelki szükségleteinek kielégítéséről. Kiegyensúlyozottabbá válásuk érdekében egészsége, mozgásra motiváló környezet biztosításával szeretetteljes játékos légkör kialakításával teremtjük meg az objektív feltételeket.

- *Nyelvi szocializáció:* Beszédértő és beszédet alkalmazó gyermekek nevelése.
- *Kapcsolatteremtés:* A közösségi életre való felkészítés, a szociális életképesség kialakítása.
- *Kommunikáció:* Közmegegyezésre való törekvés mindazokban a kérdésekben, amelyek az együttélést és az együttműködést szolgálják.
- *Személyiségfejlesztés:* Óvodásaink személyiségének fejlesztését, valamint a tehetséggondozását - változatos tevékenységfajták feltételeinek biztosításával élményre és tapasztalatra építettséggel - minél összetettebb tevékenységformák megszervezésével valósítjuk meg.
- Pedagógiai tevékenységrendszerünkkel és tárgyi környezetünkkel segítjük a gyermek környezettudatos magatartásának kialakítását.

BAPTISTA OKTATÁS

- *Differenciált fejlődés elősegítése*

  - szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztése,

  - fejlődésének elősegítése érdekében

  - egyénre szabott fejlesztési tervek készítése

  - iskola előkészítő foglalkozások

3.3. Programunk globális célrendszere

3.3.1. Alapvető céljaink

- Az óvodások nyugodt, élmény gazdag, harmonikus fejlődésének elősegítése a magasabb rendű érzelmek kibontakoztatásával, az életkor és egyéni sajátosságok figyelembevételével.

- Sokoldalú képességfejlesztés segítségével a gyermeki személyiség egészére irányuló fejlődés biztosítása, elősegítése.

- A természet szeretetére nevelés.

-A gyermekek környezettudatos szemléletének és magatartásának megalapozása.

- A sajátos nevelési igényű gyermekeknél figyelembe vesszük az eltérő fejlődési ütemet, biztosítjuk a kompenzációt, a sérült funkciók működésének differenciált és tudatos fejlesztésével.

- A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek integrált nevelése, sikeres iskolakezdésük elősegítése.

3.3.2. Feladataink

Nevelési céljaink megvalósítása érdekében óvodai nevelő munkánkkal az alábbi feladatokat valósítjuk meg a 2,5 -6 éves gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak eltérő fejlődési ütemének szem előtt tartásával, a gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítésével.

- Az egészséges életmód alakítása,
- Az érzelmi az erkölcs nevelés és az értékorientált közösségi nevelés biztosítása,

BAPTISTA OKTATÁS

- Az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

3.3.3. A testi fejlődés területén

- Humánus, egészséges, ***esztétikus környezet*** megteremtésével a nevelő hatások kedvező érvényesülésének elősegítése.
- Egyéni igényeknek, szükségleteknek megfelelő ***higiénés gondozással*** a gyermekek egészségének védelme, edzése ***óvása, megőrzése***.
- Személyes képességek fejlesztésével az ***egészséges életmód*** jó szokásainak megalapozása, a tisztálkodás, az étkezés - *különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlenzsír - tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése* - a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés,
- ***Rendszeres mindennapos mozgással*** a testi képességek, a fizikai erőnlét, állóképesség, ügyesség, az összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése, a turizmus iránti érdeklődés felkeltése.

3.3.4. Az érzelmi-szociális fejlődés területén

- ***Szeretetteli*** érzelmi támaszt, biztonságot nyújtó, ***érzelmekben gazdag családias óvodai élet megteremtése a beszoktatástól az óvodáskor végéig***.
- ***A beszoktatás*** időszaka meghatározza a gyermekek kialakuló érzelmi kötődését az óvodához. Az óvónő a szülőkkel közösen teremti meg a lehető legnyugodtabb feltételeket a gyermekek közösségbe történő beilleszkedéséhez. Óvodánkban nagyfokú körültekintéssel tervezzük meg a 2,5-3 éves gyermekek beszoktatását.
- Közös élményekkel, tevékenységekkel, a környezetben való biztonságos eligazodást segítő szokásokkal a gyermekek ***erkölcsi tulajdonságainak*** (egymásra figyelés, együttérzés, egymás elfogadása, önállóság, önfegyelem, feladat- és szabálytudat, kitartás) erősítése.
- ***A szokás- és normarendszer megalapozása***
- ***A különbözőségek elfogadására, tiszteletére nevelés*** elősegítése.

BAPTISTA OKTATÁS

- A gyermekek ***szociális érzékenységének***, érzelmekre épülő kapcsolatteremtő képességének fejlesztésével az együttműködés, a megfelelő önfejlesztés, önértékelés és önérvényesítés kialakítása.

  - **életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához;**

- ***A természeti, emberi, tárgyi környezet*** szépségeinek, esztétikájának, értékeinek felismertetésével a környező világgal való pozitív töltésű érzelmi viszony erősítése, önmaguk és mások szeretetére, tiszteletére, megbecsülésére nevelés. A környezet cselekvő megismerése és alakítása során a gondoskodás, felelősségvállalás, óvás, védés igényének a megalapozása. A szűkebb és tágabb környezet megismerése, a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hozzásegíti a gyermeket ahhoz, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére, megalapozva a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítását, megteremtését.

- A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet tölt be.

- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

3.3.5. Az anyanyelvi, értelmi fejlődés területén

- Érzelmi indíttatású, játékos, mozgásos tevékenységeken keresztül, sokszínű élmény, ***tapasztalatszerzéssel*** a természeti, emberi, tárgyi környezet iránti érdeklődés felkeltése, valamint a gyermekek meglévő tapasztalataira, természetes kíváncsiságára építve a tudásvágy ébrentartása.

BAPTISTA OKTATÁS

- A gyermekek spontán és tervezetten szerzett tapasztalataink rendszerezése, célirányos bővítése a különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása során az ***értelmi képességek*** (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) fejlesztése.

A nevelési feladatok minden mozzanatában közvetítő elemként jelen lévő anyanyelv fejlesztése a ***kommunikáció*** különböző formáinak alakítása.

Törekszünk **a személyes interakciókra, élőszavas mese és közösségi játékélmény biztosításával.**

- Az ***anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció – beszélő környezettel, helyes mintaadással szabályközvetítéssel – az óvodai nevelőtevékenység egészében megjelenik.. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására elegendő figyelem fordítása.***
  Különös figyelmet fordítva a gyakori beszélgetésekre, valamint az érzelmek, gondolatok szóban, mozgásban, ábrázolásban való ***szabad önkifejezésének*** kibontakoztatására.

3.4. A fejlesztés rendszere

Óvodánk helyi programja a személyiségfejlesztés fő feladatainak az alapvető gyermeki tevékenységek és a környezeti nevelés fejlesztési tartalmainak meghatározásával épül fel. A gyakorlatban ezek szerves egységet alkotnak, elősegítik a nevelési cél kiteljesedését. A folyamatos tevékenységrendszerben külön-külön is és együttesen is biztosítják az életkornak megfelelő tanulást. Komplexitásuk és integráltságuk lehetővé teszi az egyéni különbözőségek és sokoldalúságok figyelembevételét és differenciálását a gyermek harmonikus fejlődése érdekében.

3.4.1. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

- Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely a ***teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja.*** Nem szűkül le az ismeretszerzésre az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett ***kötött vagy kötetlen tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.***

BAPTISTA OKTATÁS

- ***A tanulás feltétele a gyermek a gyermek cselekvő aktivitás, a közvetlen sok érzékszervet foglalkoztató, felfedezés lehetőségének a biztosítása, kreativitásának az erősítése.***
- A ***tanulás lehetséges formái*** az óvodában:
    - az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás (szokások alakítása).
    - a spontán játékos tapasztalatszerzés.
    - a játékos, cselekvéses tanulás.
    - a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő tanulás
    - az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés;
    - a gyakorlati probléma megoldás.

A gyermeki tevékenységek közül ***első a játék***, amely áthatja a gyermekek egyéb tevékenységeit is. A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze.

Az óvodáskor egészében a játékhoz hasonlóan a ***mozgás*** is jelentős szerepet kap és tölt be, átszövi a mindennapi tevékenységeket.

3.4.2. Programunkban a környezeti nevelés folyamatosan jelen lévő komplex hatás együttesként érvényesül, szerves részét képezi.

- Az ***egészségmegőrzés***, amely az egészséges életmód és életvitel biztosításával, modellek alapján történő szokás és attitűd, tanulással valósul meg.
- A társas környezetbe való beilleszkedés, a ***szociális tanulás***, amely a bizalom és a partnerség, a társas kölcsönhatások és együttműködés megteremtésével, a közösségi életnormáinak kialakításával valósul meg.
- A ***munkára nevelés*** (önkiszolgálás, környezetalakító tevékenységek).
- A ***matematikai nevelés*** (a környezet tárgyainak tulajdonsága, kiterjedése, számossága, irányok, térben, síkban).

BAPTISTA OKTATÁS

Az ***irodalmi nevelés*** (mesék, melyek tájékoztatják a gyermeket a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatairól megfelelő viselkedésformáiról).

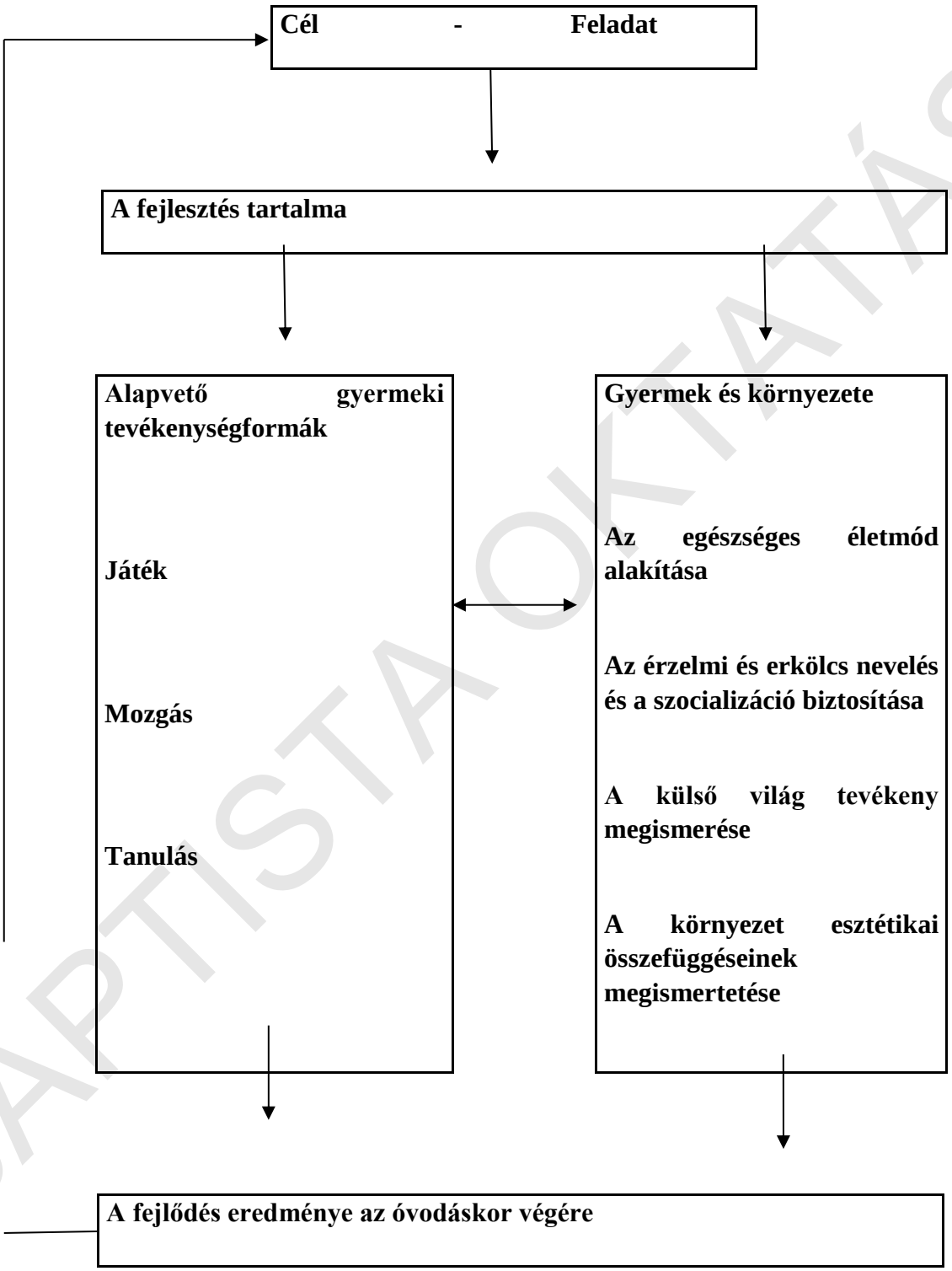
- A ***vizuális nevelés*** (a környezet esztétikai hatásai, ábrázolásban való megjelenítése, formák, színek, természetes anyagok).
- A ***zenei nevelés*** (nép kultúránk, zenei hagyományaink ápolása, kötődések, identitások).

S mindez nem nélkülözheti az **anyanyelv** használatát, hiszen a beszéd közvetítő elem az emberi kapcsolatokban, a természetim tárgyi környezettel való ismerkedésben.

Nevelésünk fejlesztő hatását a fejlődés eredményei mutatják, amelyek tendenciák, és rugalmasan értendők. Ezek ismerete, összevetése az egyes gyermek fejlődési ütemével, támpontot nyújt nevelő munkánkhoz.

BAPTISTA OKTATÁS

3.5. A program fejlesztési rendszere

BAPTISTA OKTATÁS

3.6. Programunk szervezeti és időkeretei

Napirendünk fő keretei:

Napirendünket a lehető ***legtágabb időkeretben*** szervezzük, melyet a rugalmasság, folyamatosság jellemez. A gyermek az életkorának és egyéni szükségleteinek megfelelően fejlődhessen biológiailag és pszichológiailag egyaránt, így leghosszabb időtartalmú a játéktevékenység. A napirend fő keretei állandóak, hogy a gyermek biztonságban érezze magát, és szokásrendszere stabilizálódjon.

A napirend ajánlás, tájékoztatást nyújt arról, hogyan épülnek egymásra a különböző tevékenységek. Ennek alapján minden csoportban az óvodapedagógus dolgozza ki a gyermekek számára leginkább ideális napirendet.

Időkeret	**Tevékenységek**
6.30-7.30 7.30-11.45	**<u>Játék a csoportszobában vagy szabadban</u>** Gyülekezés, személyes percek, szabad játék Testápolási teendők, folyamatos reggeli Játék, játékba integrált egyéni és mikrocsoportos tevékenységek a csoportszobában vagy a szabadban: Nagycsoportban iskola előkészítő foglalkozások (napi 45 perc) Külső világ tevékeny megismerése Verselés, mesélés Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka Ének, zene, népi játék, tánc Mindennapos mozgás, irányított mozgásfejlesztés: mozgásos játékok, zenés mozgásos percek, Tapasztalatszerzések, séták . **Játékos Bibliaismereti foglalkozás**
11.45-15.00 15.00-15.30 15.30-17.00	Ebéd, testápolási teendők Pihenés, alvás mesével, altatóval Testápolási tevékenységek, uzsonna

BAPTISTA OKTATÁS

	Játék, szabadon választott egyéb tevékenység a csoportszobában vagy az udvaron.

Hetirend: A hetirend elkészítése a csoportban dolgozó óvodapedagógusok feladata. Figyelembe kell venni a csoport kor szerinti megoszlását, a szervezett tanulásra fordítható időkeretet, a többi csoport igényeivel.

BAPTISTA OKTATÁS

Hetirend ajánlás:

JÁTÉKBA INTEGRÁLT TANULÁS	HETIREND	
	HÉTFŐ	➢ Verselés, mesélés ➢ Külső világ tevékeny megismerése ➢ Mindennapos mozgás
	KEDD	➢ Verselés, mesélés ➢ Külső világ tevékeny megismerése: Matematikai tartalmú tapasztalatok ➢ Mindennapos mozgás
	SZERDA	➢ Verselés, mesélés ➢ Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka ➢ Mindennapos mozgás
	CSÜTÖRTÖK	➢ Verselés, mesélés ➢ Ének-zene, népi játék, tánc ➢ Mindennapos mozgás
	PÉNTEK	➢ Verselés, mesélés ➢ Mozgás ➢ Játékos Bibliaismeret

A tevékenységek megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető differenciált tevékenységek, valamint a gyermekek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg. Nagycsoportban az iskolaelőkészítő foglalkozások összideje: napi 45 perc.

BAPTISTA OKTATÁS

Az óvodai nevelés tervezését, a gyermekek megismerését és fejlesztését, fejlődésének nyomon követését különböző, kötelező szakmai dokumentumok szolgálják (csoport napló, fejlődési napló, felmérő lapok). Az óvodapedagógus a gyermekek fejlődését folyamatosan nyomon követik, írásban rögzítik az ÓviKrétában, és a gyermek a fejlődéséről évente kétszer tájékoztatják a szülőket.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket a tanköteles korukat megelőző nevelési évben járóknak kell tekinteni.

A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.

A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltésekori nevelési évben diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható.

Iskolaelőkészítő foglalkozások

A 2025. április 23-ával hatályba lépett 77/2025 (IV.15.) kormányrendelet módosításainak megfelelően az alábbiakban szabályozzuk az iskolába készülő gyermekekkel kapcsolatos teendőket.

A Gesztenyéskert Baptista Óvodában a nagycsoportos korú gyermekek számára heti rendszerességgel 45 perces időtartamban szervezünk játékos, élményalapú fejlesztő foglalkozást, amely az iskolára való felkészítés célját szolgálja. A foglalkozások egyéni képességekhez igazodva, differenciált módon zajlanak, figyelembe véve a gyermekek aktuális fejlettségi szintjét és tanulási stílusát.

A foglalkozások célja:

- feladattudat kialakítása
- figyelem és emlékezet fejlesztése
- társas kapcsolatok alakítása (felnőttel, gyerekkel)
- tapasztalati következtetések, összefüggések
- beszédhanghallás, relációs szókincs fejlesztése
- logikus gondolkodás, elemi számolás előkészítése
- anyanyelvi-kommunikációs kompetenciák fejlesztése,
- finommotorika, grafomotorika megalapozása.

BAPTISTA OKTATÁS

Emellett minden délelőtt összességében 45 percben a nagycsoportosoknak kötelező, a kis- és középső csoportosoknak választható jelleggel biztosítunk feladatokat, így sok mozgással, mesével, játékkal, tapasztalati úton jutnak új ismeretekhez, miközben fejlődik önbizalmuk, szociális készségük, együttműködési képességük is. Minden gyermek számára biztosítjuk az egyéni fejlődés üteméhez igazodó, szeretetteljes és motiváló tanulási környezetet.

A tanköteles kor előtti év október végén vagy november elején diagnosztikus mérést végzünk, DIFER és megfigyelés módszerének használatával.

Átfogó diagnosztikai vizsgálat, amely az alábbi 7 területet foglalja magába:

- Az íráskészség elsajátításának előfeltétele, kritikus elemi készsége az úgynevezett **írásmozgás-koordináció**.
- Az olvasás- és írástanulás megkezdéséhez elengedhetetlen a **beszédhanghallás**.
- A nyelvileg közölt információk vételének egyik meghatározó tényezője **a relációszókincs fejlettsége**.
- A matematikatanulásé az **elemi számolási készség** fejlettsége.
- A tudásszerzés, a tanulás, gondolkodás kritikus feltétele többek között a **tapasztalati következtetés**nek és
- **a tapasztalati összefüggés** megértésének a fejlettsége.
- Az eredményes iskolai beilleszkedés, tanulás további döntő kritériuma **a társas kapcsolatok kezelésének fejlettsége** (kortársakkal, felnőttekkel), az ún. szocialitás

A tanköteles kor előtti évben a gyermekek fejlődésének nyomon követését heti rendszerességgel végzik a pedagógusok. Elsősorban a megfigyelés módszerét alkalmazva, a szervezett Iskolaelőkészítő foglalkozás keretein belül. A foglalkozáson csak az iskolába készülő gyermekek vesznek részt, (külön teremben), és az óvoda saját iskolára felkészítő programja szerint fejlesztik készségeiket, képességeiket az óvodapedagógusok. A foglalkozás végén az óvodapedagógusok dokumentálják a gyermekek adott készségének, képességének, ismereteinek szintjét.(Pl. Kiemelt figyelmet és fejlesztést igényel, szülők tájékoztatása a hiányosságról, adott terület rendszeres monitorozása; Az adott terület további figyelmet és fejlesztést igényel, újra ellenőrzése szükséges; További fejlesztés szükséges; Az iskolába lépéshez szükséges szintet elérte, készség, képesség szinten tartása javasolt; Az iskolába lépéshez szükséges készsége, képessége, tudása magabiztos)

Középső csoportos koruktól (5. életév betöltése) óvodásainkat DIFER-rel is mérjük. Nagy hangsúlyt fektetünk az óvoda-iskola átmenet biztosíására, kiemelt figyelemmel a Mintaiskola modellprogram pályázat feltételeinek való megfelelésnek. (mikrocsoportos fejlesztések a részképesség zavarok enyhítése érdekében, közös programok szervezése a kisiskolásokkal, szülőkkel, tanítókkal.)

BARTÓK OKTATÁS

4. A pedagógiai program tartalma

4.1. A játék

Célunk a gyermekek sokoldalú fejlesztésének biztosítása az önkéntesen választott tevékenységein keresztül.

Feladat a gyermek egyéni vágyainak, ötleteinek változatos játék lehetőségekben az élmények, tapasztalatok gazdagításával a sokszínű, szabad játék kialakulásának elősegítése.

A játék feltételeinek biztosítása

- ***Nyugodt, barátságos légkört, otthonos életkörülményeket*** alakítunk ki, amelyben a gyermekek óvodába érkezésüktől kezdve önálló választás alapján játszanak. Szabadon döntenek a játékfajták, játszótársak, a játékhoz szükséges eszközök kiválasztásában, a játék helye, ideje, elmélyítése terén lehetőségük van a szemlélődésre, válogatásra, félrehúzódásra, egyedüllétre, a gyermeki ötletek szabad áramlására, a tárgyak kreatív használatára, a magányos vagy társakkal együttműködő játékra.

- ***A játékhoz szükséges időt*** rugalmas napirendünk biztosítja. Homogén életkorú csoportjainkban a kisebbek az alvás, étkezés, tisztálkodás kivételével csaknem minden időt játékkal töltenek. A nagyobbak folyamatos, egyre gazdagabb játékokat akár több napon keresztül is folytathatják.

  Időjárástól függően lényeges törekvésünk, hogy minél több időt biztosítsunk a szabad levegőn történő játéknak.

- Épített környezetünk lehetőségeit kiaknázva ***állandó és variálható teret*** alakítunk. Az egymástól jelképesen elhatárolt, meghitt, kuckószerű helyek választható játéktémákat kínálnak.

  Állandó helyek:

BAPTISTA OKTATÁS

- családi játék, szimbolikus játékok helye

(emocionális, szociális terület, esztétikai ízlést formál, meleg zárt hely babákkal, konyharésszel)

- mozgás, énekes játékok szabad tere

(emocionális-szociális terület, nyitott, eszközválasztékkal)

- természetsarok, kísérletező tevékenységre serkentő hely

(kognitív-szociális terület, nyitott, jól megközelíthető hely, közvetlen természeti környezetünkből, sétáink, kirándulásaink alkalmával gyűjtött „kincsekkel", gyermekek által gondozott növényekkel)

- rajzolás, festés, agyagozás, tárgykészítés, kézimunka helye

(emocionális-szociális terület, kézközelben lévő sokféle manuális, önkifejezésre inspiráló eszközökkel)

- mesesarok

(emocionális-szociális terület, de alkalmat kínál a magányra, elvonulásra is, meleg, zárt hely, esztétikus mesés-verses könyvekkel, bábokkal, maszkokkal, jelképes kellékekkel)

- építőjáték sarok

(kognitív-szociális terület, nyitott, bővíthető, határai jelképesek, konstruálást, tervezést elősegítő különböző eszközökkel)

Olyan játékeszközöket biztosítunk, amelyek motiváló, fejlesztő hatást váltanak ki, a játék tárgyaiként elősegítik a cselekvést, gazdagítják a gyermeki elképzelések megvalósulását.

Az eszközök a gyermekek számára könnyen elérhetőek, azokat időnként cseréljük, javítjuk. Törekszünk a jó minőségre, a természetes alapanyagokra, a variálhatóságra.

BAPTISTA OKTATÁS

Az értelem- és képességfejlesztő, valamint a környezeti ismereteket is rendszerező eszközeink egy része saját tervezésű és kivitelezésű (pl.: társasjátékok, szerencsekerék, puzzle, memóriajáték, állatkerti séta…).

Udvari játékeszközeink hatékonyan szolgálják a nagymozgások fejlődését. A játékhoz szükséges eszközöket a csoportszobában megszokott mennyiségben és minőségben, a szabadban is biztosítjuk.

Helyi pedagógiai programunkban kiemelt jelentősléget kap a közvetlen környezetben, a sétákon, kirándulásokon történő gyűjtögetés (pl.: kisebb-nagyobb kövek, kavicsok, gyökér, fatuskó, jégdarabok, fantáziálás, ki mit lát bele…), és ezek játékhoz történő felhasználása.

A játék témáját, tartalmát befolyásolják mindazok az élmények, benyomások, tapasztalatok, amelyeket a gyermek a családban, óvodában szerez.

Törekszünk az óvodán kívül szerzett élmények megismerésére, mert kiindulópontja lehet a közös játéknak, s mert ezek az információk jelentősek az egyéni bánásmód, a családdal való együttműködés érdekében is.

Helyi nevelési programunkban kiemelt fontosságot kapnak a közvetlen környezetből, sétákon, kirándulások alkalmával szerzett élmények, benyomások, megfigyelések. Mindezek fejlesztő hatásúak, hozzájárulnak a gyermekek tapasztalatainak gazdagodásához s ily módon játékuk színesebbé válásához.

A játékfajták tartalmának gazdagítása

- ***A gyakorlójáték*** elősegíti a tárgyak különböző tulajdonságaival, egymással, viszonyaikkal való ismerkedést, hatékonyan fejleszti a szem-kéz koordinációt és kezességet. Óvoda pedagógusaink feladata, hogy megfelelő csoportlégkört, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket biztosítsanak a különböző játékformákhoz. A feltételek megteremtése mellett a szükség és igény szerinti együttjátszással támogató, serkentő, ösztönző magatartással nem direkt reakcióval biztosítjuk az elmélyült játék kibontakozását.

  Bátorítjuk a cselekvések megismétlődését, az együttes játék során mintát adunk az eszközök használatához.

  A gyakorló játéktól a szerepjátékig való fejlődést különösen azoknál a gyerekeknél segítjük, akik tartósan ezen a szinten maradnak.

BAPTISTA OKTATÁS

- A gyermekek fejlődésével az eszközökhöz való ragaszkodást fokozatosan felváltja a szerepekhez való ragaszkodás. ***A szimbolikus játék*** során a gyermek vállalt szerepén keresztül, a valóság számára lényeges mozzanatait egyéni módon jeleníti meg, használva a szerephez társult (látott, hallott, megfigyelt) mozdulatokat, nyelvet, stílust. Már a legkisebbek játékában is megfigyelhető a „mintha" helyzetek létrehozása, egyszerű kellékekkel és mozdulatokkal megjelenített szerepek eljátszása. A szerepjátékok apró tartalmi elemekkel bővülnek, az élmények egyre színesebben, gazdagabban épülnek be a játékba. A nagyobbaknál domináns, érzelemmel telített játékká válhat, ezt elősegíti a játék elgondolásának, a többféle ötlet egyeztetési képességének fejlődése is. A létrejövő tartalma játékban a gyermekek gyakran és sokat beszélgetnek, társaikhoz alkalmazkodnak, a többféle szerepvállalással fejlődik képzeletük, kommunikációjuk, együttes cselekvőképességük. Magunk is szervezünk szerepjáték helyzeteket, mintát adunk a kapcsolatok, közös cselekvések kialakulásához.

- ***A dramatizálás és bábozás*** során a gyermekek szabadon, kötetlenül jelenítik meg irodalmi élményeiket.

  Rendszeresen ismétlődő meseélményekhez juttatjuk a gyermekeket, a kedves mesék megjelenítésében modellt adunk egy-egy mesehős megformálásához.

  Készen vett, saját és a gyermekekkel közösen készített eszközöket, kellékeket, jelképeket használunk, fokozva a bele élő képességeit és az önkifejezést. A bábozási kedvet egy-egy kedvenc bábbal is segítjük.

  A meseélmények arra ösztönzik a gyermeket, hogy újra átélje, maga is részese legyen a történetnek saját elképzelései, vágyai és a benne nyomot hagyó élmény alapján. Az érzelmi, esztétikai élmények, gyermeki szándék és elképzelés szerinti át- és továbbformálása fejleszti az önkifejezést, kreativitást, a beszédet és mozgást.

- ***Az építő, konstruáló, barkácsoló*** tevékenységek eszközeinek, anyagainak használatát, kezelését modelláljuk, technikákat tanítunk. A természetben gyűjtött anyagokból az érdeklődő gyermekekkel barkácsolunk, azokat a gyermekek az építő játékban is felhasználják.

BAPTISTA OKTATÁS

Az „én csináltam” élménye hozzásegíti a gyermeke önmaga megismeréséhez, saját képességei felméréséhez és a variációs lehetőségek felismerése újabb és újabb, mindjobban elmélyült alkotásra serkenti. Az elért sikerek jól fejlesztik az önbizalmat, a kombinációs készséget, az értelmi, manuális képességeket, emellett kivívják a társak és a felnőttek elismerését, és ez a többi gyermeket is alkotásra készteti.

A kezdetben spontán létrejövő alkotások mellett egyre fontosabbá válik az előre elgondolt céllal végzett építés, szerkezet konstruálás, amely gyakran kapcsolódik a szerepjátékhoz.

A nagyobbaknál már a dramatizálás, bábozás, szerepjáték természetes velejárójává válik a barkácsolás, ezt segíti az egyre biztosabb anyag- és eszközhasználat.

- ***A szabályjáték*** jellegéből következően a szabályok pontos betartását, a szabályoknak megfelelő viselkedést igényel. egyes fajtái főként a mozgást, mások elsősorban az értelmi képességeket fejlesztik, mindemellett lehetőséget nyújtanak a helyes magatartás normáinak gyakorlására.

  A szabályjátékok kiválasztásánál figyelembe vesszük a gyermekek fejlettségét, kívánságait. Elsősorban olyan játékokat alkalmazunk, amelyek egyszerű szabályai a gyermekek számára könnyen betarthatóak, ugyanakkor ügyességet, szellemi erőfeszítést is igényelnek.

  E játékok hatására a gyermekekben a szerénységgel és mértéktartással együtt alakul az eredményességre törekvés, fejlődik a felelősség- és közösségtudat.

  Élni tudnak annak a lehetőségével, hogy maguk hozzanak létre szabályokat, hogy maguk legyenek a játék (ok) vezetői.

  A játék hatással van a gyermeki mozgás és az értelmi képességek fejlődésére. A játékszituáció, a „mintha” helyzetekbe való beleélés gazdagítja a képzeletet, a tevékenységek közben felmerülő problémák megoldása hozzájárul a gondolkodás fejlődéséhez. A közös játék igénye és lehetősége erősíti a gyermekek közötti kapcsolatokat.

  A játék által kiváltott pozitív érzelmek hatásfokozók, általuk épül be minden új vonás a gyermeki személyiségbe. A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait a játékban tagolja. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, pszichikumot, a mozgást, a személyiséget fejlesztő élményt adó tevékenységgé.

Az óvodapedagógus játéktámogató szerepének megvalósítása

BAPTISTA OKTATÁS

Játéktámogató magatartásunkat meghatározza az adott szituáció, az adott játékfajta. Segítjük a játékhoz szükséges feltételek megteremtését, csak szükséges mértékű és a gyermekek számára érthető, teljesíthető szabályokat vezetünk be.

A játékok elrakását, elrendezését rugalmasan kezeljük, ugyanakkor kialakítjuk a szükséges mértékű rendrakás és a játékok megbecsülésének szokását.

Az elmélyült, nyugodt, probléma és konfliktusmegoldó játék esetében visszafogott, szemlélő, játékot követő szerepet valósítunk meg.

Modellt nyújtunk, ha a gyermekek kérik, játszótársként részt veszünk a játékban, eszközt kínálunk, ötletet adunk, ha szükség van rá, kezdeményezünk.

Játékhelyzetekben támogató, elfogadó, megengedő attitűddel veszünk részt, bármikor rendelkezésre álló, együttműködésre kész partnerek vagyunk.

Indokolatlanul nem avatkozunk a játékba, közbelépünk nemkívánatos viselkedési forma, vagy testi veszélyeztetés esetén, vagy ha a konfliktust nem képesek önállóan megoldani a gyermekek.

A gyermekek spontán játéka és az általunk kezdeményezett játékok, a szabad játékba ágyazott mozgástevékenységek együttesen töltik be a gyermekek egész napos óvodai játékterét.

A játék nevelési eszköz funkciójának megvalósítása érdekében alkalmazzuk az általunk kezdeményezett játékot, amely a gyermek számára szabadon választott, felkínált tevékenység, jól ötvözi magába a spontán játék és az irányított gyermeki tanulás jellemző vonásait. A mozgásos, énekes, egyéb képességfejlesztő játékok során a téma, hely, eszköz, szabály megteremtése mellett játékszeretetünk kifejezésével, a gyermeki érzelemre hatva motiváljuk a részvételt.

Minden fejlődési szinten építünk a gyermekek játékos beállítódására, játékigényére. Az általunk kezdeményezett játékos tevékenységben résztvevő gyermek megtanul igazodni, szükség szerint lemondani saját elképzeléseiről, fejlődik kitartása, eredményességre törekvése.

BAPTISTA OKTATÁS

Pedagógiai munkánk fontos elemének tartjuk a játék, a játszó gyermekek folyamatos megfigyelését. Ezek hasznos információt nyújtanak az egyes gyermek fejlődéséről, érzelmi, hangulati állapotáról, a társas kapcsolatok, a beszéd- és értelmi képességének alakulásáról.

A játéktevékenységek fejlődésének általános tendenciáin túl figyelembe vesszük a fejlődés egyéni sajátosságait.

A fejlődés eredménye óvodáskor végén

- Megfelelő tapasztalatok, élmények nyomán a gyermekek játékában dominánssá válik a szimbolikus játék.
- Tartósan kialakul a kisebb-nagyobb csoportokban való együttjátszás igénye, tudnak vezetni és egymáshoz, valamint a játék szabályaihoz igazodni.
- Általuk kedvelt mese, kitalált történet hozzájuk közelálló mozzanatait cselekményben, dramatizált szövegben, mozdulatokban, illetve bábok segítségével visszaadják.
- Alkotásaikat sok egyéni ötlet alapján hozzák létre, képesek a különféle anyagok kombinálására, bonyolultabb építmények készítésére, azoknak játékban való felhasználására.
- Nagyobb ügyességet, szellemi erőfeszítést igénylő szabályjátékok megtanulására is képesek.
- A játékban és a társas viselkedésben a normát betartják.
- A játéktémákat képesek napokon keresztül folytatni társaikkal.

4.2. A gyermeki beszédkészség fejlesztése

A játékot kísérő erős érzelmek kiváltják a gyermekek közlési vágyát, fokozzák beszédkedvüket. Az együttjátszást kísérő párbeszédek természetes körülmények között fejlesztik a beszédet és az egymáshoz alkalmazkodást viselkedésben, kommunikációban egyaránt.

BAPTISTA OKTATÁS

A gyermekek szerepvállalásaikban, szóban, hanglejtésben, gesztusban, mimikában is azonosulnak a szereppel. Felismerik és gyakorolják a különböző helyzetekhez illeszkedő beszédmódok és nyelvi eszközök használatát.

A beszédkészség fejlődését beszédviselkedésünk mintáival segítjük. Alkalmazzuk a bábjátékot, amely az elbeszélő és párbeszédes formák, a hangerővel, hangszínnel való bánásmód gyakorlásával fejleszt. Közvetlen beszédfejlesztő céllal alkalmazzuk az anyanyelvi játékokat.

Ezek mindegyike jól szolgálja a beszéd összetevők, az összefüggő beszéd és párbeszéd fejlődését, fejlesztését.

A beszédkészség, kommunikáció fejlesztése

- Nevelőmunkánkat áthatja a gyermekekre való figyelés, érzéseik, gondolataik meghallgatása, kérdéseik megválaszolása, a minél gyakoribb beszédkapcsolat kialakulásának serkentése.

- ***A gyermekeket arra neveljük, hogy bátran nyilatkozzanak meg***, mondják el élményeiket, véleményüket, erre személyes perceket is biztosítunk. ***Ösztönözzük a beszéddel történő kapcsolatteremtési törekvéseket***, megnyilvánulási szándékot, a párbeszédek kialakulását, fejlesztjük a kommunikációs helyzetekhez való alkalmazkodási képességet.

  Hiteles beszédviselkedésünk, a nyelvi és nem nyelvi elemek helyzethez illeszkedő, túlzásoktól mentes használata a beszédmegértést, helyes ejtés fejlődését. A beszédben bátortalanabb gyermekeket bíztatjuk, beszédre motiváljuk, segítjük a szókincs gyarapodását.

- ***A gyermekek anyanyelvi fejlődését folyamatosan figyelemmel kísérjük.*** A beszédhibákkal, gátlásossággal, beszédbeli elmaradással küzdő gyermekek fejlődését megsegítjük logopédus segítségével.

  A beszédkészség fejlődésével növekszik a gyermek környezetével való érintkezésének biztonságérzete, fejlődik tájékozottsága, önkifejezése.

BAPTISTA OKTATÁS

A gyermekek tevékenységeik során beszédkapcsolatba lépnek társaikkal, a felnőttekkel. Különböző élethelyzetekben gyakorolják az odafordulás udvarias formáit (helyes köszönés, bemutatkozás, megszólítás, a beszélgetésbe való be- és kilépés).

Elmondják élményeiket, elképzeléseiket, véleményüket alkalmazkodva a beszédhelyzethez. Kifejezik akaratukat, vágyaikat, szükségleteiket, kérdeznek, válaszolnak. Beszédhelyzetben türelmesen meghallgatják egymást, viselkedésben, beszédben gyakorolják az egymáshoz való alkalmazkodást.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén

- A gyermekek felszabadultan, aktívan tevékenykednek, képesek együttműködni, egymásnak segíteni.
- Igényükké válik a helyes viselkedés és cselekvés szokás szabályainak megtartása.
- Konfliktus megoldási módokat ismernek, önállóan is alkalmaznak, képesek társaikkal egyezkedni.
- Képesek választani a felkínált tevékenységek közül.
- A megkezdett tevékenységet folytatják, a vállalt feladatot befejezik, igyekeznek legyőzni az akadályokat.
- Döntési helyzetekben önálló döntéshozatalra képesek.
- Figyelmesen meghallgatják és megértik mások beszédét, az alapvető metakommunikációs jelzéseket felfogják, alkalmazzák.
- Bátran, szívesen beszélnek az életkornak megfelelő tempóban és hangsúllyal, gondolataikat, érzelmeiket mások számára is érthető formában fejezik ki.
- Elképzeléseiket társaikkal és a felnőttekkel kulturáltan megbeszélik.
- Alkalmazzák a szófajokat, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkotnak, közölnek, leírnak, mesélnek.
- Beszédhelyzethez és az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedő beszédük kialakul.
- Szociálisan éretté válnak.

BAPTISTA OKTATÁS

4.3. A mozgás / Mindennapos mozgás

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők:

a) **spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,**
b) **irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,**
c) **szervezett mozgásos tevékenység.**

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása. **Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.**

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.

A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének - a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás - fejlődésére.

Az egészségfejlesztő testmozgás**t** az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára **biztosítani kell**. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.

BÁBTSIA OKTATÁS

Célunk a gyermeki mozgásigény kielégítése, a testi képességek, fizikai erőnlét fejlesztése.

Feladatunk rendszeres mozgással az alkalmazkodó, tájékozódó képesség és az akarati tulajdonságok fejlesztése.

Az összerendezett nagy- és kismozgások, finommozgások kialakulásának elősegítése, az egészséges életvitel megalapozása. A spontán játékba ágyazott mozgástevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani.

A mozgás feltételeinek biztosítása

- ***Mozgásra inspiráló, biztonságos, tiszta környezetet,*** szabad tereket, megfelelő időt biztosítunk a természetes és szervezett mozgásra. Óvodakertünk fából készült egyszerű felszerelései, a nagy mozgástér és az egyéb tevékenységek elkülönítése zavartalan mozgást biztosít.

  Amennyiben az időjárás engedi, kora tavasztól késő őszig a szabad levegőn mozognak óvodásaink.

- ***Az eszközöket*** a gyermekek életkorához, fejlettségi szintjéhez igazítjuk. Használatukat megtanítjuk, gyakoroltatjuk, gondot fordítunk a baleset megelőzésre.

  A kiesebbeknél a csúszás, mászás, búvás eszközei, a nagyobbaknál az egyensúlyérzék, finommotorika, szem-kéz, szem-láb koordináció és keresztdominancia fejlesztését segítő eszközök kapnak nagyobb hangsúlyt (pl.: tornaszőnyeg, mászókák, csúszda, létra, hinták, célba dobó játékok, labdák, kötelek, manipulációs, barkácsoló tevékenységek eszközei). Rendszeresen használt eszközök télen a szánkók, nyáron a víz, a homok, az udvari fák.

  Fejlesztőeszközként használjuk a nagyalakú tükröket és az oldaliság, kezesség kialakításában a csuklópántokat.

A mozgás fejlesztése a szabad játékba ágyazott mozgástevékenységek

BAPTISTA OKTATÁS

- ***A játék és mozgás*** óvodai nevelésünk alapja. E két gyermeki tevékenység sok szempontból összefügg, hisz a játékban megtalálhatók a különböző mozgásos tevékenységek, a mozgás, a mozgásfejlesztés pedig sok játékot, játékos elemet tartalmaz.
- Nevelésünkben fontos szerepet szánunk ***a mozgásos játékoknak***, amelyek ötvözik a játék és a mozgás hatásrendszerét, komplexen fejlesztik a gyermek személyiségét.

  Rendszeren kezdeményezünk futó-, fogó-, labdajátékokat, egyszerű versenyjátékokat, amelyekbe érdeklődésüktől függően kapcsolódnak be a gyerekek. A jó példa hatására maguk is képesek lesznek az általuk ismert és kedvelt mozgásos játékok megszervezésére, levezetésére (pl.: szoborjáték, fogócskák, házatlan mókus, tűz – víz – repülő…stb.).

  E játékoknak fontos szerepük van a játékigény kielégítésén túl a képességek fejlesztésében és hozzásegítik a gyermekeket ahhoz, hogy az állandóan változó külső környezethez mozgásokkal képesek legyenek alkalmazkodni.

- Fontosnak tartjuk a ***népi játékok*** alkalmazását is, mert a mozgásfejlesztésen túl a hagyományok megőrzésével, átörökítésével jelentős hatást gyakorolnak a személyiség egészére (pl.: ugrókötelezés, Adj király katonát, Mit ásol héja, Gyertek haza ludaim).

Az óvodás gyermek lételeme a mozgás, a mozgásba ágyazott tevékenykedés. Szabad játékba ágyazott mozgástevékenysége során az általa már készségszinten használt mozgásokat kombinálja, rendszerezi, konkrét célra viszi át, és egyben új mozgásformákat talál ki, gyakorol be. Társait utánozza, velük együtt játszva, mozogva, fejlődik énképe, önértékelése, szociális képessége. A mozgásos feladatok kivitelezésére fordított összpontosítás, erőfeszítés fokozatosan képessé teszi a gyermeket az irányított tanulásra. A mozgásában sikeres gyermek az értelmi képességek területén is sikeresebbé válik.

A mozgás fejlesztése szerezett foglalkozásokon

- A gyermekek természetes mozgásigényére figyelemmel, a játékba, azon belül a szabad játékba ágyazott mozgástevékenységeket, az óvodai élet egyéb tevékenységébe komplexen beépített testmozgást kiegészítik az irányított mozgástevékenységek, melyek együtt hatnak a gyermek személyiségének fejlődésére.

BAPTISTA OKTATÁS

- A ***szervezett foglalkozások*** anyaga atlétikai, torna, játék jellegű gyakorlatokból tevődik össze.

- A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hat a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás és az egészséges életmódra nevelés határait.

- A ***kisebb gyermekek*** irányított mozgásos tevékenysége során a ***nagymozgások*** fejlesztésére helyezzük a hangsúlyt.

  A gyermekek különböző futás-, ugrás-, dobás-, labdagyakorlatokat végeznek (pl.: futás különböző irányban, tárgyak megkerülésével, szökdelések, rövid nekifutásból fellépés és leugrás, labda feldobása, elkapása). Csúsznak, kúsznak, másznak a talajon, szereken, tárgy alatt-felett és gyakorolják a talajtorna egyszerű elemeit (pl.: gurulás a test hossztengelye körül).

  Különböző típusú mozgásokban gyakorolják az egyensúlyozást és a kézi szerek alkalmazását (pl.: járás, térd-, sarokemeléssel sávokban, szalagok között, lábujjon, babzsák, szalag).

- A nagymozgás fejlesztése mellett figyelmet fordítunk a ***tér mozgásos*** megismertetésére. A gyermekek különböző irányokban végeznek mozgásokat, és különböző formákat mozognak be (pl.: futás padok körül, fák között, szökdelés páros lábbal előre, hátra, labdapattintás és elkapás járás közben).

  Mozgásos tevékenységeik során egyre pontosabb információkat szereznek önmagukról, ismerkednek testrészeikkel és azok funkcióival.

BAPTISTA OKTATÁS

- A ***nagyobb gyermekek*** irányított mozgásos tevékenységeiben előtérbe helyezzük az ***egyensúlyérzék, szem-kéz, szem-láb koordináció*** fejlesztését (pl.: forgások, fordulatok vonalon, vízszintes és emelt felületen végzett egyensúlyozó járás létra fokai között, kézi szerek feldobása, elkapása, célba dobások). Alkalmazzuk a jobb-bal kifejezést, a megértést csuklópántok használatával is segítjük.

  Az alaklátás, formaállandóság fejlesztésére tervezett gyakorlatok némelyikét csukott szemmel is elvégeztetjük (pl.: labdagurítás test körül jobb és bal kézzel, karkörzés a test előtt szalaglengetéssel).

  Játékos utánzógyakorlatok és a Mozgáskotta-módszer egyszerűbb feladatait, akadálypályákat is szívesen alkalmazzuk, a gyermekek szükségleteihez igazodva.

- Hangsúlyos figyelmet fordítunk a ***finommotorika*** fejlesztésére a szerek különböző fogásmódjával, kisebb testrészekkel végzett mozgásokra (pl.: bot fogása marokkal, szalag fogása két ujjal, lengetése csak a csukló mozgatásával, labda gurítása ujjakkal).

  A gyermekek különböző támaszgyakorlatokat végeznek (pl.: talicskázás, pók-, rákjárás), gyakorolják a guruló átfordulást, a test hossztengelye körüli gurulást.

  A szervezett mozgás része a tartás- és lábtorna, mozgásos játékok, kiegészülve egy-egy gimnasztikai gyakorlattal.

- A ***rendszeres komplex beépített mozgás*** növeli a gyermekek légző-, keringési szerveinek teljesítőképességét, a csont-, izomrendszer teherbíró képességét. Elősegíti a természetes testtartás kialakulását, hozzájárul az írás-mozgáshoz szükséges differenciált és koordinált izommozgás fejlődéséhez.

  A téri irányok, formák bemozgásával, megnevezésével bővül a gyermekek szókincse kommunikációja, térről való ismerete, problémamegoldó gondolkodása.

  Látják a bemutatott mozgásokat, hallják a tevékenységek pontos megnevezését és elvégzik a látott, hallott feladatokat, ily módon a keresztcsatornák működése is fejlődik.

  A saját test és mozgásos képességek megismerése segíti a pozitív énkép, önkontroll a személyes tulajdonságok (kitartás, bátorság,) szabálykövető társas viselkedés, együttműködési készség, érzelem szabályozás kialakulását. A közös, örömmel végzett

BAPTISTA OKTATÁS

mozgás közben kiszélesednek a társas kapcsolatok, fejlődik a tolerancia, együttműködő képesség, lehetőség adódik a különböző viselkedési normák tanulására.

A mozgásfejlődést elősegítő pedagógiai eljárások biztosítása

Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató-, és finom motoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyet sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal szükséges elősegíteni. Mindezek nagymértékben hozzájárulnak a tanulási képességek, kompetenciák kialakulásához, fejlődéséhez.

A mozgásfejlesztést a nagymozgástól a finommotoros mozgásig mindent magába foglalóan értelmezzük. Az életkori sajátosságok ismeretében elsősorban a mozgásfejlesztésen keresztül segítjük elő az értelmi fejlődést. Figyelembe vesszük a gyermeki mozgásigény, fejlettség különbözőségét. Az egyéni szükségleteknek, képességeknek megfelelő részvételt a differenciált feladatadás, az egyéni tempónak megfelelő gyakorlás segíti. Gondot fordítunk a testtartási hibák megelőzésére.

A képességek fejlesztését szóbeliséggel kísérjük, segítjük a megértést, a kifejezések aktív szókincsbe való beépülését. Fontosnak tartjuk a jó hangulatú részvételt, az optimális megterhelést, fizikai aktivitással a szellemi aktivitás fokozását. Alapvetően szükséges szabályokat alakítunk ki, és csak akkor korlátozzuk a gyermeki mozgást, ha önmagára vagy társaira veszélyes lehet.

A különböző szervezeti formák megteremtése

A gyermekek szabad mozgását a csoportszobában, a délelőtti és délutáni udvari játékok, szabad játékba ágyazott mozgástevékenységek, séták során biztosítjuk.

A foglalkozások szervezeti formája külön korosztályokra bontva, különböző időkerettel vagy differenciált feladatadással, korosztályra bontás nélkül is lehetséges. Törekszünk a gyermekeket legjobban, fejlesztő kooperatív mozgásra, játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

A gyermekek szervezett mozgása kiegészül egyéni választhatóság alapján néptánccal, zenés, ritmikus mozgással.

BARTISTA OKTATÁS

A mindennapos mozgások, mozgásos játékok, az udvaron erre kijelölt pályán szervezett kocogás-futás biztosítja a mindennapi testedzést a csoportszobában és a szabadban.

A fejlődés eredménye óvodáskor végén

- A gyermekek szeretnek mozogni, a mozgásos játékokban kitartóak.
- Ismerik a térbeni irányokat, kiterjedéseket, jól tájékozódnak a térben, környezetükben biztonságosan mozognak.
- A gyermekek nagymozgása, finommozgása, egyensúlyérzéke finomodik, mozgásos teljesítőképességük differenciálódik, összerendezetté válik.
- Növekszik a figyelemkoncentrációjuk, feladattartásuk, együttműködésük, szabályjátékokban betartják a szabályokat.

4.4. Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybeeső munka és munka jellegű játékos tevékenység (az önkiszolgálás, segítés az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet-, a növény- és állatgondozás, stb.)

A munka óvodás gyermekeink számára játékos jellegű, gyakran nem is választható szét az örömmel és szívesen végzett aktív játékos tevékenység.

A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

Munka jellegű tevékenységek szervezése, irányítása:

- E tevékenységet is a játékosság hatja át, így öröm, pozitív viszony, önkéntesség jellemzi.

BAPTISTA OKTATÁS

- A gyermeki munka értékelésénél a pozitívumokra támaszkodunk, elismerve a gyermek saját magához viszonyított teljesítményét.
- A közösségért végzett munkát szorgalmazzuk: pl. a terítés, a csoport rendjének kialakítása, felelősi rendszer, teremrendezés alvás előtt és után.

Célunk a gyermeki munka megszerettetésén keresztül olyan készségek, tulajdonságok kialakítása, melyek pozitívan befolyásolják a gyermekek közösségi kapcsolatát, kötelességteljesítését. Munkálkodás közben a gyermekek ismerjék meg környezetüket, gyűjtsenek tapasztalatokat.

Feladat: ***a különböző típusú, munkajellegű tevékenységek tervezése, s azok feltételeinek biztosítása.***

- Önként, örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység során sikerélményhez juttatás.
- A tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök, képességek, készségek, tulajdonságok alakításának /pl.: kitartás, önállóság, felelősség, céltudatosság/ fontos lehetősége. A közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerése a nevelés egyik formája.
- Az ésszerű munkafolyamatok elsajátítása
- közös munka örömének megéreztetése
- munkaeszközök használatának megtanítása

4.5. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Érzelmi nevelés, szocializáció:

Célunk az egyéni értékek, tulajdonságok kibontakoztatása a csoport normái alapján. A közösségi élettevékenységi és kapcsolatrendszerében az állandó értékrend, érzelmek, a

BAPTISTA OKTATÁS

személyes érintkezés, a magatartási szokások, a kommunikáció fejlődésének elősegítése.

Feladat: ***óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka, gyermek-gyermek kapcsolat pozitív attitűd kialakítása, az érzelmekre épülő, kapcsolatteremtő és megtartó képességek formálása, erősítése.***

- Nevelésünk alapja és feltétele, hogy a családokkal jól működő kapcsolatot alakítunk ki, amely hozzásegít a gyermekek minél teljesebb megismeréséhez.

  Szeretetet, elfogadást sugárzó légkört teremtünk, amely a gyermeket játékra, mozgásra, cselekvésre, kapcsolatteremtésre serkenti.

- ***Az óvodával való első találkozás, a fokozatos beilleszkedés*** legmegnyugtatóbb feltételeit a szülőkkel közösen alakítjuk ki. A szülős beszoktatás, szeretetteljes gyermekhez fordulásunk, a társak érzelmi felkészítése, az új gyermekeknek apró ajándékkal való kedveskedés segíti az új környezet elfogadását.

  A beszoktatás időszakában az óvoda alkalmazottaival együttesen (óvónők, dajkák) segítjük a minél könnyebb beilleszkedést, és így lehetővé válik az óvoda bármely dolgozójához való kötődésben az érzelmi alapokon való választás, valamint a szülők napi tájékoztatása.

A személyes kapcsolatokat ölbeli játékokkal is formáljuk, a testápolási, étkezési tevékenységek, az alvás, pihenés elfogadását tapintatosan segítjük.

Tevékeny óvodai életet alakítunk ki, ugyanakkor kerüljük a túlzott ingereket. A cselekvésben is nyugalmat biztosítunk. **Magatartásunkkal modellt nyújtunk a másság elfogadására, a társas együttműködés, konfliktuskezelés formáira. Tudatosítjuk, hogy az emberek különböznek egymástól**.

BAPTISTA OKTATÁS

A gyermek egyediségének erősítése mellett eltérő módszerekkel és egyénre szabott mértékben támogatjuk szocializációját, együttműködését a társakkal.

Közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása közben alakítjuk a gyerekek erkölcsi tulajdonságait (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség).

A kialakuló szoros érzelmi kapcsolat pozitív módon befolyásolja a gyermekek közérzetét, szociális érzékenységét.

A gyermek önmagáról kialakított képét a személyiségére hatást gyakorló társak, felnőttek formálják, szokásokkal, mintaadással gazdagítják. A gyermek megtanulja megismerni önmagát, a társas életben elvárt viselkedésmódokat, az együttélés szokásait. Teret adunk a gyerekek önkifejező törekvéseinek.

Mindez növeli a biztonságérzetét, nyitottá teszi társai felé és az elfogadott, szeretett felnőtt mintájának követésére ösztönzi.

Érzelmekre épülő kapcsolatteremtési képességek, viselkedési formák és szokások alakítása, erősítése

- ***Az életkorra jellemző érzelmi vezéreltséget figyelembe véve,*** érzelmi alapokon működő élmény és tevékenységi rendszerben alakítjuk a kapcsolatokat, a magatartási szokásokat, az együttműködést és a kommunikációt. ***A gyermekek tevékenységéhez szabadságot biztosítunk, ugyanakkor határokat is kijelölünk.*** Arra törekszünk, hogy szokásalakításunk pozitív érzelmeket váltson ki. Egyértelműen, érthetően közvetítjük kéréseinket, ezzel is segítjük a szokások értelmének, fontosságának megismerését, az értékrend kezdetben érzelmi, majd belátáson és elfogadáson alapuló belsővé válását.

  A szokásokat fokozatosan finomítjuk, ösztönözzük azok minél önállóbb alkalmazását, lehetőséget adunk a javításra, kialakítjuk a valódi aktivitáshoz szükséges értelmes figyelmet.

- ***Erősítjük az egymás iránti szociális érzékenységet és türelmet,*** egymás meghallgatásának képességét. Segítségadásra, kérésre, együttműködésre szoktatunk. Bizalommal támogatjuk

BAPTISTA OKTATÁS

a konfliktust okozó gyermek önálló megoldásra irányuló törekvéseit. Az agresszivitást lehetőleg figyelmen kívül hagyjuk, a pozitív énkép erősítésével törekszünk a fokozatos megszűnésére.

A gyermekek magatartás-viselkedés kultúráját türelemmel, bátorítással, saját példánkon keresztül is fejlesztjük, alakítjuk önfegyelmüket, kitartásukat, feladattudatukat. A sikert észrevetetjük, a sikertelenséget segítjük elviselni. Az előrelépéseknek együtt örülünk, a bátortalanságot, görcsösséget humorral is oldjuk.

- ***A csoportok jelkép, szokás és hagyomány rendszerével*** sajátos, egyéni színezetű légkört biztosítunk. Hagyományaink, ünnepeink az összetartozás, a közösségi érzelmek alakulásában jelentős szerepet töltenek be.

  Az ünnepek szervezésében, előkészítésében koruknak megfelelő tevékenységekkel a gyermekek is részt vesznek, az események tartalmától függően a szülők is aktívan közreműködnek. Az érzelmi előkészítés és az örömteli várakozás kiteljesedése maga az ünnepi együttlét.

Az ünnep hangulatát élettereink, asztalaink díszítése és a felnőttek, az óvoda dolgozóinak éneklése, bábozása, dramatizálása, vagy más az alkalomhoz illő érdekes tevékenyég fokozza. Az átélt élményeket a gyermekekkel később is felidézzük.

4.6. A külső világ tevékeny megismerése

Célunk a természeti, társadalmi környezet tevékeny megismertetése. ***A külső világ tevékeny megismerése*** lehetővé teszi a csoporthoz való érzelmi kötődést, kapcsolatépítést, a szülőföld szeretetének, a szülőföldhöz, a hazai tájhoz, a közösséghez való kötödés megalapozását. A kapcsolat kialakításának, ápolásának társadalmi szokásai, az együttélés normái biztosítják a kommunikáció képességének tudatos és a személyiség fejlődése szempontjából nélkülözhetetlen érzelmi színezetű kialakítását, fejlesztését.

- ***A gyermek a környezetéből szerzett ismereteit játékában felhasználja***, átéli, folyamatosan gyakorolja, egyéb tevékenységeiben is alkalmazza. A környezet megismerése során

BARTISTA OKTATÁS

szerzett tapasztalatok, ismeretek matematikai jelentésekkel is bírnak. Az élő és élettelen valóság megismerő folyamatában fölfedezhetők azok formai és mennyiségi sajátosságai.

- A napi rend főkeretei állandóak, hogy a gyermek biztonságban érezze magát és szokásrendszere stabilizálódjon.

Feladat: ***élmények, tapasztalatszerzési lehetőségek és munkajellegű tevékenységek életkorhoz igazított gazdagítása.***

- Programunk legfőbb sajátossága, hogy a gyermekek közvetlen óvodai környezetében teremtjük meg azokat a lehetőségeket, amelyek gazdagítják az élményeket, a tapasztalatokat, formálják a képességeket, tulajdonságokat.
- A közvetlen és tágabb környezet sokszínű mozgásos és érzékszervi felfedezésén, felfedeztetésén keresztül a gyermeki tapasztalatok gyarapítása, a környezet értékeihez, esztétikájához fűződő pozitív érzelmi, cselekvő viszony kialakítása. Folyamatosan ***bevezetjük a szenzitív környezetpedagógia alkalmazását*** a mindennapok gyakorlatában. A természettel való kommunikálás, meta kommunikálás egy személyes természetkép és ezzel együtt a természetes énkép kialakítása.
- ***Az óvodánkat határoló kerítés mentén tanösvény,*** som, tuja, aranyvessző teszi barátságossá környezetünket. A gyermekek számára ***homokozók, mászókák, hinták, kötelek, csúszda,*** találhatóak, amelyek fejlesztik az egyensúlyérzéküket, koordinált mozgásukat. Alkalom nyílik szabad futásra, körjátékokra, szerep- és szabályjátékokra, miután ***nagy füves tér*** van kialakítva. A csendes elhúzódást, mikro csoportban történő játékot biztosítják a ***kisházak.***

  A napfürdőzés, a pihenés helye ***pihenőpadokkal,*** plédekkel megoldott. E területek esztétikai élményt nyújtó színfoltjai a virágok. Megfigyelési lehetőséget is kínál (növények, bogarak, madarak megfigyelésére).

  A virágokat a Föld napján a szülők ajánlják fel, ezáltal a gyermekek is látják a felnőttek környezetalakító munkáját. A mindennapokban gyakorolják az elültetett, gondozott virágok óvását, kialakul bennük az épített környezet megbecsülésének szokása.
- ***A téli madáretetés rendszeres,*** ehhez a szülők élelemmel járulnak hozzá, de napraforgó ültetéssel is biztosítjuk a folyamatos élelemforrást. Az udvarrészen a csoportszobák

BAPTISTA OKTATÁS

ablakaiból megfigyelhetik a gyermekek a különböző madárfajok étkezési szokásait, külső jegyeit.

- Biológiai talajjavításra komposztálót fogunk létesíteni, ahol konyhakerti hulladékot, a gyümölcs- és zöldségsaláta maradékait fogjuk újrahasznosítani. Megtapasztalhatják, hogy nem minden hulladék szemét. A hulladék humusszá alakulása szinte a szemük előtt zajlik majd. Egyszerű kísérletekkel érthetővé lehet tenni számukra azt, hogy a humusszal feljavított talajjal a növények fejlődése kedvezőbb.

  A környezetvédő magatartást alapozza meg a csoportszobákban megvalósuló szelektív hulladékgyűjtés (2 db. hulladékgyűjtő elhelyezése: papír és egyéb hulladék részére)

  Vegyszeres védekezést nem alkalmazunk, a beteg növényi részek elszállításra kerülnek.

- ***Az évszak adta feladatok*** számos olyan környezetalakító, munkajellegű tevékenységre adnak lehetőséget, amelyek elvégzésére a gyermekek megerőltetés nélkül képesek:

  - ***Az őszi hónapokban*** összetakarítják a faleveleket, a kijelölt helyre szállítják. Folyamatosan betakarítják a terméseket.
  - ***A téli hónapokban*** kihelyezik a madáretetőket, gondoskodnak a madarak élelmezéséről.
  - ***Tavasszal*** ültetnek, folyamatosan gondozzák a növényeket.
  - ***Nyáron*** ismerkednek a gazdaságos locsolási, öntözési módokkal, azok célszerű időpontjával.

  Minden évszakban megfigyeljük a környezetünkben található állatokat, növényeket (pl.: tavasszal kiscsibét, nyáron csirkét, ősszel tyúkot figyelünk meg, illetve a fogyasztásra alkalmas saját termésű, vásárolt vagy szülők által hozott gyümölcsöket.)

- A zöldségeket a gyermekek tisztítják, szeletelik, tálra rendezik, kóstolják és kínálják. ***Praktikus, a háztartásban alkalmazható tevékenységekkel ismerkednek meg, és végzik azokat*** (szőlőpréselés, gyümölcslé, befőtt, savanyúság, gyümölcssaláta, bodzalimonádé, kompót, müzli, sütemény készítése, karácsonyi mézeskalács sütése, fűszernövények szárítása, tárolása).

- A gyermekek által használt munkaeszközök megfelelő méretűek, jó minőségűek, azok rendben tartását, rendeltetés szerinti használatát fokozatosan sajátítják el. Az általuk

BAPTISTA OKTATÁS

kedvelt munkafajtákat szabadon választják meg, azokat egyéni tempójuknak megfelelően végzik.

Az önállóság és a munkavégzéshez szükséges készségek fejlődése, a munkajellegű tevékenységek folyamatossága megerősíti minden gyermekben tevékenysége szükségességének érzését, fontosságának felismerését. A tevékenységek közben észrevétlenül erősödik az egymáshoz, a környezethez való pozitív viszonyuk, egyre jobban vigyáznak élőre és élettelenre egyaránt. Ezáltal is elősegítve a gyermekeket az önálló véleményalkotásban, döntési képességeik fejlesztésben.

- ***A csoportok természetsarkai gazdag tevékenységre, tapasztalatgyűjtésre alkalmasak*** (pl.: évszaknak megfelelő termések, cserepes és vágott virágok, szárított növények, csigaházak).

  A gyermekek növényeket ültetnek, rügyeztetnek, csíráztatnak, nyomon követik a fejlődést, megfigyelik a kinti-benti hőmérséklet, a víz, a napfény hatásai és a növények fejlődése közötti összefüggéseket.

  Egyszerű kísérletek során megfigyeléseket végeznek (különböző feltételek között a levegő, víz, talaj vizsgálata), használják a nagyítót. A természetsarkot az évszaknak megfelelően bővítik, rendezik és takarítják.

- A kapott, gyűjtött, saját készítésű ***fotók, képek*** (kirándulásokról, családi nyaralásról) kedves emlékeket idéznek, beszélgetések, ismeretek elmélyítésének a lehetőségei. A gyermekek ezekből ***albumot készítenek.***

- ***A folyamatos és alkalomszerű megfigyelések*** során a gyermekek közvetlen és tágabb környezetükben érzékelik az esztétikumot, színeket, illatokat, formákat, hangokat, az élet ritmikusságát.

- ***Összefüggéseket keresnek*** az időjárás és természet, az időjárás és öltözködés, egészségvédelem, az emberek, növények, állatok élete és az emberek tevékenysége között.

- Összehasonlítják az ***évszakokat*** jellemző jegyeik alapján. Élményeik, tapasztalataik megjelennek a csoportokban található szimbólumfalakon (évköz: évszakok - napszakok-hét napjai - időjárás-hagyományok).

- ***Sétát tesznek a piacon, vásárolnak.*** Szülői meghívásra családi házakban megfigyelik a kisállatokat, a gyümölcsfákat, kedvük szerint részt vesznek a szüretelésben.

BAPTISTA OKTATÁS

- ***A költöző madarak megfigyelése****i* rendszeresen Halastó környékén
- Séták, kirándulások alkalmával megismerik és ***gyakorolják a gyalogos közlekedés szabályait.***
- Közvetlen környezetükben ***megfigyelik a középületeket*** (Posta, Orvosi rendelő, Iskola, üzletek), ismerkednek a felnőttek munkájával.
- ***Megismerkednek szűkebb környezetük értékeivel*** (pl.: Katolikus templom, Ősborokás erdő, Halas- tó, játszótér, tanösvény). Ezek a területek településünk közvetlen közelében találhatóak
- ***Kulturális és esztétikai élményekkel gazdagodnak*** Művelődési Ház kiállításai, könyvtár, bábszínház látogatása alkalmával.
- ***Az évszakok hagyományos ünnepei*** kapcsán tapasztalatokat szereznek a családról, az ünnepek jelképeiről, az ajándékozás örömeiről.

  Az évszakok hagyományos ünnepei között jelentős szerepet kapnak a környezet-és természetvédelem fontosságát hangsúlyozó jeles napok (Állatok, Víz, Föld, Madarak-fák napja). A gyermekek számára ezek a napok tartalmukban hordoznak mást, adott témára jellemző, érdekes, izgalmas új eseményt, tevékenységet. A szülők figyelmét fokozottan felkeltik, ráirányítják a környezetvédelem fontosságára.

- Évszakonként kisebb-nagyobb sétákat, túrákat ***szervezünk***. Ez inkább megérezhető, befogadható, sem mint elmagyarázható. Az élmény meghatározóbb, mint amit mondani tudunk róla. Részletei egyedi szépségei mellett a személyes ráérzésre, a benyomások, hangulatok átérzésére, az egészleges befogadására, mással nem helyettesíthető lehetőséget kínál.

4.7. Környezetünk mennyiségi és formai viszonyai, matematikai tapasztalatok gazdagítása

- ***A környező valóság fontos jellemzői*** a formai és mennyiségi viszonyok. Amikor a környezet megismeréséről beszélünk, fontos alapelvként kell leszögeznünk, hogy a tárgyak, jelenségek tulajdonságai nem korlátozódnak, például színük, ízük,

BAPTISTA OKTATÁS

halmazállapotuk milyenségére, hanem alapvető jegyeik közé tartoznak formai, mennyiségi jellemzőik is.

- Másik fontos alaptétel, hogy a környezet változásainak megfigyelése el sem képzelhető ***matematikai alapismeretek*** nélkül. A természeti és társadalmi változások észlelése a befolyásolásukra és megváltoztatásukra irányuló emberi tevékenység alapját képezik. Ezért nem célszerű merev, didaktikai egységként elkülöníteni a környezet megismerésére nevelés komplex feladatkörében.

  Lényegében minden matematikai fejlesztő tevékenység integrálható a megfigyelésre szánt jelenség, illetve tárgy tapasztalati rendszerébe.

- ***A matematikai tapasztalatszerzés tehát természetes környezetben a legeredményesebb.*** Jól fejleszti a gondolatok tevékenységgel, szóval történő kifejezését. A közös feladat közös élményt jelent a gyermekek számára, ezzel is erősítve a csoporttudatot, miközben az egyéni feladatmegoldás egyéni sikert biztosít, mely növeli a feladatvállalási kedvet, segíti az önkontroll kialakítását. A matematikai nevelés hozzájárul a gyermekek külvilágról szerzett tapasztalatainak a feldolgozásához.

  A gyermekek természetes környezetben végzett megfigyeléseik alkalmával vegyék észre, hogy a tárgyak, személyek, halmazok összehasonlíthatóak, szétválogathatóak tulajdonságaik szerint, illetve saját szempontok alapján.

  Végezzenek sorba rendezést megnevezett mennyiségi tulajdonságok, felismert szabályosság szerint. A számfogalom megalapozására végezzenek méréseket, összemérési feladatokat, mennyiségekkel, halmazokkal, különböző egységekkel.

  A gyermekek szerezzenek tapasztalatokat a geometria körében (pl.: építéssel, térbeli alkotásokkal), jussanak el a geometriai formák felismeréséig.

  A tükörrel való tevékenység (mozgások tükör előtt) fontos feltételét képezik a téri percepció kialakításának. Minden alkalmat meg kell ragadni a fejlesztésre, más területeken is (pl.: testnevelés, rajzolás), hogy a gyermek egyaránt jól tájékozódjék a térben és síkban ábrázolt világban.

- A matematikai nevelés anyagát tehát elsősorban nem elvont ismeretek alkotják. A környezet megismerése során szerzett élmények, tapasztalatok matematikai tevékenységek lehetőségének tárházát kínálják a nevelés számára.

BAPTISTA OKTATÁS

- Rendkívüli fejlesztő hatását az önálló – minden gyermek számára egyénileg biztosítható – ***problémamegoldás*** fokozza, az egyéni fejlődésről kapott objektív információ segíti az óvodapedagógust a nevelési-fejlesztési elképzeléseinek differenciált kialakításában.

  Matematikai tapasztalatokat nyújtó érdekes problémahelyzetben közvetlen környezetünk élő és élettelen anyagait eszközként használjuk. A problémák felvetésekor szem előtt tartjuk az egyéni képességeket és munkatempót. Egyénre szabott feladatokkal motiváljuk az önálló, cselekvő tapasztalatszerzést, aktivizáljuk, alapozzuk a logikus gondolkodást.

A beszédkészség fejlesztése

- ***A közvetlen tapasztalat-, és ismeretszerzés során minden gyermekre figyelünk***, meghallhatjuk mondanivalójukat, felmerülő kérdéseikre választ adunk.

  A gondolatok, érzelmek, észrevételek, kívánságok szabad kinyilvánítására szoktatás erősíti a látottakról való összefüggő, értelmes beszéd fejlődését, a tapasztalatok, élmények, bátor elmondását kisebb-nagyobb közönség előtt.

  Közvetlen környezetünkben olyan növényeknek is helyet adunk, amelyekhez gyermekdal, énekes játék kötődik (pl.: fehér liliom, rozmaring, orgona), és amelyek állatnévvel összekapcsolhatóak (pl.: rókafarok, nyuszi fül, kakastaréj).

  A természet változásainak, sokszínű jelenségeinek megnevezése a magyar nyelv gazdag tárházával ismerteti meg a gyermekeket, bővíti szókincsüket, nyelvi kifejezőképességüket. Gondolataink pontos megfogalmazásával elősegítjük a környezetismereti, matematikai kifejezések passzív, majd egy részük aktív szókincsé válását.

A megfelelő szervezési formák kialakítása

- Közvetlen és távolabbi helyszínen, természetben, élőben bővítjük a gyermekek már meglévő tapasztalatait. A tevékenységek minél több érzékszervvel való tapasztalása, a környezet jelenségeinek, tárgyainak felfedezésére, cselekvésre, az élmények több szempontú felidézésére adnak lehetőséget.
- A tapasztalatok gyarapítása és rendezése hozzájárul az érzékszervek, az észlelés, a megfigyelőképesség, emlékezet, képzelet, gondolkodás, beszéd fejlődéséhez és a

BAPTISTA OKTATÁS

környezethez fűződő pozitív érzelmi-, erkölcsi viszony, kulturált magatartás normáinak kialakulásához.

- Egy-egy témakörön belül a témák változatos, több és mindig újabb oldalról való megközelítése során fokozatosan érvényesül a valóság, az ahhoz kapcsolódó cselekvés, az arról alkotott kép és az azt kifejező szó egysége. A tevékenységeket az évszak hangulatához és a témához illeszkedő, az érzelmi átélést fokozó versek, mondókák, énekek kapcsolódnak. A tevékenységek témától, helyszíntől, feladattól függően kötött és kötetlen formában szerveződnek.
- Mindennapjainkat színesítik a következő tevékenységek: „Mi változott meg a kertünkben?”, irányított megfigyelések, mesélő természeti-anyanyelvi játékok, beszélgetések, mesék a természet tárgyaikról, dramatikus környezeti játékok.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén

- Szívesen kapcsolódnak be a környezeti tevékenységekbe.
- Megkülönböztetik az évszakokat, ismerik jellemző jegyeit, tudják hogyan követik egymást, felismerik a napszakokat.
- Felismerik a színeket, azok világosabb és sötétebb árnyalatait.
- A megfigyelt természeti jelenségekben néhány elemi összefüggést felismernek.
- Felismerik az öltözködés és az időjárás összefüggéseit.
- A növények fejlődése és az időjárás közötti összefüggéseket ismerik.
- Környezetük növényeit felismerik, gondozásuk egyszerű műveleteit elvégzik.
- Rendeltetésszerűen használják, és tisztán tartják a munkaeszközöket.
- Ismernek néhány háziállatot, madarat, bogarat, vadállatot, azokat élőhelyeik szerint csoportosítják.
- Megkülönböztetik a szép, tiszta, esztétikus, a piszkos, szemetes, megrongált környezetet, ezzel kapcsolatosan véleményt mondanak.
- Ismerik a víz fontosságát, a gazdaságos vízhasználatot, a komposztálás, a hulladékkezelés alapjait, a papírgyűjtés és újrafeldolgozás lényegét.

BAPTISTA OKTATÁS

- Közvetlen és tágabb környezetükben az elsajátított erkölcsi, viselkedési normákat betartva cselekednek.
- Ismerik teljes nevüket, családtagjaik nevét, szüleik foglalkozását, tudják hol laknak.
- Ismerik saját testrészeiket, érzékszerveiket.
- Ismerik óvodájuk nevét, közvetlen környékén jól tájékozódnak.
- Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában.
- Tudnak számolni és tárgyakat megszámolni legalább 10-ig, helyesen használják a tő- és sorszámneveket.
- Összehasonlítanak mennyiség, nagyság, szín, forma szerint.
- Megkülönböztetik a jobbra, balra irányokat, értik és követik a helyet, irányokat kifejező névutókat.
- A megismert szavakat, kifejezéseket használják, érthetően beszélnek.

4.8. Verselés, mesélés

Célunk a gyermekek érzelmi, etikai és értelmi fejlődésének segítése az anyanyelvi közegén át, meseélményekkel és a versek zeneiségével.

További célunk a mesélés, verselés megszerettetésén keresztül az irodalmi ízlés, esztétikai fogékonyság, pozitív személyiségjegyek alakítása, az anyanyelv megalapozása.

Feladat: ***az irodalmi anyagok életkornak megfelelő igényes összeállítása***

- ***Művészi értékű irodalmi alkotásokkal*** juttatjuk a gyermekeket esztétikai élményekhez.

A felhasznált versek forrásai a magyar népköltészet és klasszikusaink gyermekeknek való alkotásai. A mai költők és írók gyermekeknek szánt műveiből azokat válogatjuk, amelyek őszinteség, játékkedv és a gyermeki kedély átélése sugárzik.

- **A meseválasztáskor szükség van tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételére.**

BAPTISTA OKTATÁS

- Az **élőszavas** mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál. A **mese** tárgyi világot is megelevenítő, átlelkesítő szemléletmódja, és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.

- A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás során eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája. **A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segíti a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására.**

- ***A versanyagot*** népi hagyományokat felelevenítő mondókák, közmondások, kiolvasók, rigmusok, ritmikus, többnyire játékos mozgások, zenei hatású vidám versek, költői képeket megjelenítő lírai versek alkotják. A versanyagok alkalmasak arra is, hogy felkeltsék és az évszakok változásaira, a természet és az időjárás közötti összefüggésekre irányítsák a gyermekek figyelmét. Hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez.

- ***A kisebbek „meséi egyszerűek”,*** cselekményük jól érthető. Fokozatosan jutnak el a mondókajátékoktól az állathang utánzási, felelgetős mesemondókákon, láncemséken keresztül a többfázisos szerkezetű állatmesékig, népmesékig, az egyre hosszabbodó, bonyolódó prózai mesékig. Mindezeken keresztül önmagukról és környezetükről egyre gyarapodó ismereteket szereznek.

- ***A nagyobb gyermekek*** számára cselekményesebb népmeséket, állatmeséket, klasszikus tündérmeséket, tréfás és műmeséket, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemeiből, meséiből is választunk. Mindezek alkalmasak arra, hogy drámaiságukkal, az eleven párbeszédekkel, a jellemek kiszínezésével, a szövegrészletek és helyzetek ismétlődésével örömet, esztétikai és erkölcsi élményt nyújtsanak a gyermekeknek. A mesék és versek is erősítik az évszakok szépségének átérzését, táplálják a gyermek érdeklődését önmagam az emberi kapcsolatok és a természet jelenségei iránt.

A mesélés, verselés, dramatizálás, bábozás biztosítása

- A beszoktatás nehéz időszakában ***ölbéli játékokkal,*** ritmikus mondókákkal, énekekkel fokozzuk a gyermekek biztonságérzetét, elősegítjük az érzelmi kapcsolat egyre szorosabbá válását.

BAPTISTA OKTATÁS

- ***Sok mondókát, verset ismerünk,*** naponta többször felidézünk belőlük spontán adódó helyzetekben, a környezeti tevékenységek alkalmaival.

  Az új verseket a gyermekek élményeihez, tapasztalataihoz, adott helyzetek hangulatához kapcsoljuk. Jelképekkel is motiváljuk a már ismert és új versek kedv szerinti felidézését.

- ***Egyszerű meséken,*** különösen állatmeséken keresztül, fokozatosan szoktatunk a mese figyelmes végighallgatására.

  A meséhez csend szükséges, amelyet pedagógiai tapintattal, a személyes kapcsolatokat erősítő érzelmi eszközökkel, a mesehallgatásra utaló ismétlődő szokásokkal teremtünk meg.

  A nyugodt, biztonságot sugárzó légkör, a gyermekek érdeklődésének, érzelmi és értelmi nyitottságának fenntartása elősegíti az átélést, az élmények maradandóságát. E tevékenység minden nap megjelenik az óvodában.

- ***Az irodalmi élményeket*** a zene, a mintázás, a rajzolás, a játék, a mozgás, a hagyományok és szokások segítségével is elmélyítjük, így többféle módon átélt és kifejezett élmény részeseivé válnak óvodásaink.

  Természetes alapanyagú egyszerű kellékeket, bábokat használunk, amelyek elősegítik a képzeleti képek előhívását és az erős érzelmi kötődés kialakulását. A mesesarok eszközei, kellékei, az óvodai és a könyvtárból kölcsönzött képes és meséskönyvek a szabad gyermeki választást, önálló kezdeményezést biztosítják.

- ***A versek, mesék iránt kialakult érdeklődés*** a nagyobbakat motiválja, egyre jellemzőbbé válik játékukban az ismert mondókák, kiolvasók ismételgetése, a mesélés és bábozás. Megpróbálkoznak új mesék kitalálásával, az általunk kezdett, kitalált mese befejezésével, a már ismert mesék átalakításával. A mesék cselekményét szívesen kifejezik mozgással, mímes játékkal és különböző vizuális technikák alkalmazásával képi úton is.

  A nagycsoportosoknál innovációként drámapedagógiai módszerek bevezetésére, alkalmazására is sor kerül.

- ***Az önálló kezdeményezéseket,*** a „színház” berendezését, szerepek kiosztását, a mesék szabad megjelenítését támogatóan ösztönözzük. A mindennapokban és ünnepeken, a különböző események alkalmával, a nagyobb gyermekekkel gyakran bábozunk,

BAPTISTA OKTATÁS

dramatizálunk a kisebbeknek. Az ismert és kedvelt meséket a kisebbek fokozatos bevonásával is próbáljuk megjeleníteni, ily módon ők is aktív részeseivé válhatnak e tevékenységnek.

- Óvodánkban a nagyobb gyermekek rendszeres könyvtárlátogatása, az irodalom iránti érdeklődés, az olvasóvá nevelés fontos eszköze.

  A gyermekek figyelmét a mindennapokban ráirányítjuk a könyvek szeretetére, tiszteletére. A szülők figyelmét pedig a rendszeres mesélés, az élőszó, a beszélgetés fontosságára.

A beszédkészség fejlesztése

- ***A mese, vers, bábozás, dramatizálás*** a nyelvi képességek fejlesztésének hatékony eszközei, hozzájárulnak a tiszta beszédhallás, helyes ejtés, nyelvtanilag megfelelő beszéd kialakításához. E folyamatban fontos szerepet tölt be a felnőttek fejlesztő mintát nyújtó beszédviselkedése.

  A versek, mesék bőséges tárházai az érdekes új fogalmak megismerésének. A fogalmak tartalommal telítésével gyarapodik a gyermekek aktív és passzív szókincse. A dramatizálás, bábozás a gyermeki szabad önkifejezés kibontakozásának kitüntetett lehetőségei, alkalmat teremtenek az összefüggő beszéd és párbeszéd gyakorlására, a nyelvi emlékezet és gondolkodás fejlődésére.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén

- A gyermekek szívesen hallgatnak és ismételnek verseket, mondókákat, várják és igénylik a mesemondást.
- Az ismert mesemotívumok bábozása, dramatizálás a kedvelt tevékenységük.
- Meséket, egyszerű történeteket kitalálnak, mozgással és beszéddel megjelenítenek.
- Szeretettel és tisztelettel bánnak a könyvekkel.
- Önállóan tudnak néhány mondókát, verset, mesét felidézni.
- Folyamatosan, összefüggő mondatokkal fejezik ki magukat, udvariassági kifejezéseket használnak.

BAPTISTA OKTATÁS

4.9. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Célunk a gyermeki élmény- és fantáziavilág gazdagításával a tér, forma, színképzet, a képi gondolkodás, a saját formanyelv, az önkifejezés fejlődésének elősegítése. Az esztétikai érzékenység, a szép iránti nyitottság és fogékonyság megalapozása.

Feladat: ***a tevékenység feltételeinek biztosítása***

- ***Csoportjaink külső megjelenésükben*** tükrözik az évszakokat, tárgyai, dekorációi mértéktartóak, ízlésesek, színviláguk harmonikus.
- Az ábrázolás alkotó tevékenységeihez **mikrocsoportos *„műhely" hangulatú légkört*** teremtünk**, az erre kijelölt vizuális sarokban**. Magunk is gyakran rajzolunk, mintázunk, építünk, készítünk valamit, példát nyújtva a gyermekek számára. Egymás munkáját nézegetjük, beszélgetünk, és velük együtt fedezzük fel a valamire hasonlító vonalakat, színfoltokat. Minigalériát biztosítunk a csoportban.
- Kirándulásokon, sétákon minél több ***egyéni és közös élménynyújtásra*** törekszünk. A spontán és irányított szemlélődés, felfedezés, rácsodálkozás, a természeti jelenségek formai, színbeli tulajdonságainak megfigyelésére készteti a gyermekeket. Természetes anyagokat gyűjtünk későbbi felhasználásra, megmunkálásra.
- Az ábrázoló tevékenységek ***állandó helyét*** úgy alakítjuk ki a csoportokban, hogy ***természetes fény*** érje a munkaasztalt, és az eszközöket tároló polcok, kosarak, „kincses ládák" könnyen elérhetőek legyenek elősegítve azok igény szerinti használatát a mindennapokban. Az eszközök biztonságos kezelését minden gyermekkel elsajátíttatjuk, hangsúlyt fektetünk a kapcsolódó egészségügyi és viselkedésbeli szokások kialakítására.
- Az ábrázoló tevékenységek helyét, idejét, eszközfeltételét a ***szabadban*** is biztosítjuk.

Az ábrázoló tevékenységek tartalmának fejlesztése és a szervezeti forma biztosítása

- A gyermekek ***érdeklődését felkeltjük*** az ábrázolási tevékenységek iránt. Egyéni képességbeli ***különbözőségüket figyelembe vesszük***, sokféle lehetőség közötti szabad választással eljuttatjuk a képi plasztikai önkifejezés örömének átéléséhez.

BAPTISTA OKTATÁS

- ***Szabad képzettársításukat csupán ötletekkel segítjük,*** megerősítjük a formateremtő szándékot, a kreatív színhasználatot. Abban segítjük a gyermekeket, hogy eljussanak a szórt elrendezéstől a képelemek egymáshoz rendeléséig, a „valamivé" alkotásáig.
- ***Motiváljuk*** az egyéni kifejezés, az eredeti megoldás érvényesülését. Ösztönözzük a sok apró résztevékenységet kívánó közös alkotást, fokozva az együttműködési készséget, a feladattartást.
- ***Az alkotás örömét*** átélő gyermek számára a tevékenység fontosabb, mint annak eredménye. A látható eredmény értékelése igazodik az egyéni fejlettséghez, mindig a pozitívumokat kiemelve, a megerősítés, a tehetségek bátorításával, az ösztönzés szándékával történik.

  A gyermekek valamennyi ***alkotását értékként kezeljük***, gyűjtjük és elemezzük. A gyermekek munkáinak megbecsülését szolgálják a kiállítások, a közösségi rendezvényeken való bemutatásuk, és felhasználásuk a környezet díszítésében.
- A gyermekek ***műalkotásokkal, népművészeti elemekkel, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal való találkozását*** előkészítjük a közvetlen és távolabbi környezetükben látható esztétikus jelenségek megfigyelésével (pl.: évszakok színei, színfoltok a növény-, állatvilágban, a természetes anyagok szépsége, kedvenc helyünk, szép épületeink, óvodakertünk). Gyönyörködünk saját és egymás alkotásában, beszélgetünk róluk, megmutatjuk a szülőknek.
- ***A kisebbek*** építés, firkálás, gyurkálás közben ismerkednek az anyagokkal, eszközökkel, a technikai kivitelezéssel, színre, formára vonatkozó tapasztalatokat szereznek, tájékozódnak a kép síkján. Saját képi motívumaikat gyakran ismétlik, variálják, képeket készítenek érdeklődésük, kedvük szerint, emlékképeik, képzeletük nyomán.

  Az építés, térbeli rakosgatás segíti a különböző tárgyak formáival, alakzataival való ismerkedést. E tevékenységek közben fejlődik a gyermekek téri tájékozódása, formaérzékenysége, alkotókedve és a társaival való együttműködése is.
- ***A nagyobbak*** játékaik során nagy térbeli alakzatokat mozognak be. Különféle anyagokból térbeli elrendezéssel építményeket, formacsoportokat hoznak létre, nagyobb térben, nagyobb méretű elemekből is kialakítanak térrészeket.

  Az építőjátékok változatos alkalmazása mellett kreatívan felhasználják a különböző méretű és formájú berendezési tárgyakat, a maguk készítette figurákat. Ügyesen és fantáziával

BAPTISTA OKTATÁS

építenek a vizes homokkal. E tevékenységek során tapasztalatokat szereznek az egymásra rakott formák egyensúlyi viszonyairól, az alátámasztási, lefedési lehetőségekről, a tárgyak térbeli helyzetéről, a formák egymáshoz rendelésének egyszerűbb és bonyolultabb viszonyairól.

Egyre bővülő ***téri tapasztalataikat*** fokozatosan ***beépítik*** térábrázoló tevékenységeikbe is. Képi, plasztikai munkáikban emlékezetük és megfigyelésük segítségével, saját elképzeléseik alapján jelenítik meg élményeiket, a környezetükben történt eseményeket, a hozzájuk közel álló cselekményes témákat. Síkbeli, térbeli ábrázolásokban a képi elemeket egymáshoz, egymás mellé rendelik és egyszerű összefüggéseket is megjelenítenek.

Emberábrázolásukban egyre kifejezőbb a részformák és egyszerű mozgások jelzése. Plasztikai alkotásaik finomabb kidolgozásúakká válnak, a forma és főbb tagoltság egyéni érzékeltetésével. Az elkészített figurákat téri kompozíciókba rendezik, és ehhez felhasználják az összegyűjtött terméseket, ágakat, leveleket is.

A jól ismert eszközök mellett változatos ***anyagokat és technikákat*** is alkalmaznak (pl.: levélvarázslás, díszítés nyomdázással, termésekből, textil-, fonaldarabokból, montázskészítés, fonás, varrás, szövés, zöldségszobrászat, képalakítás magvak szórásával, üvegfestés, hó festés). Játékukhoz kellékeket, ünnepekre ajándékokat, díszeket készítenek, a szerkesztés, barkácsolás eszközeinek, a kézimunka és ábrázolás technikájának együttes használatával.

- ***Az vizuális tevékenységek*** integrálódnak a mindennapi játékban. A gyermekek egyéni fejlődését fokozottan figyelemmel kísérjük és segítjük. A családok felé folyamatosan közvetítjük az ábrázolási lehetőségek biztosításának fontosságát, a kész alkotások elismerésének, megbecsülésének személyiségfejlesztő hatását.

A beszédkészség fejlesztései

- A gondolkodás, ***a szóbeli és vizuális kifejezőképesség*** az egyes gyermekeknél különböző szinten állhat, de a kifejezésben e két képesség segíti egymást. Ösztönözzük a tevékenységekhez és azok tatalmához kapcsolódó beszédet, elősegítjük a gondolkodás, a nyelvi kifejezőképesség sokoldalú fejlődését. ***A beszéddel kísért ábrázolási tevékenység***, az eszközhasználat és a technikák módjának közlése, ezek megértése, a térbeli, formai

BAPTISTA OKTATÁS

képzetek, arányok, irányok nyelvi kifejezésének gyakorlása segíti a beszédfejlődést, bővíti a nyelvhasználat területeit.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén

- Örömmel, saját kezdeményezésükre ábrázolnak.
- Képalkotásaikban kifejezik gondolataikat, élményeiket.
- Elképzelés után meseszereplőket, stb., hangulatot is kifejezve, jellegzetes színekkel, formákkal, mozgással ábrázolnak.
- Tudnak egyszerű formákat papírból kivágni, hajtogatni, ragasztani.
- Önállóan és csoportosan is készítenek játékot, kelléket, ajándékot.
- Téralakításban, építésben másokkal együttműködnek.
- Ábrázolásaik változatos színhasználtságot és tagoltságot mutatnak.
- Emlékezet utáni témákban a részleteket is ábrázolják.
- Díszítő, tervező feladatot változatos színekkel, rajzolással, festéssel, papírmunkával, agyagba karcolással megoldanak.
- Tudnak különféle technikával képet alkotni, a technikát önállóan, a rendelkezésre álló anyagokból megválasztani.

4.10. Ének, zene, népi játék, tánc

Célunk: a közös éneklés, mozgás, zenei tevékenységek örömének megéreztetése, a zenei ízlés, esztétikai fogékonyság fejlesztése, a zenei anyanyelv megalapozása.

Feladat: ***a zenei anyagok életkornak megfelelő, igényes összeállítása***

BAPTISTA OKTATÁS

A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik.

A **népi játék, gyermekdal, néptánc és a** zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus figyelembe veszi a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is.

Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

Az éneklés, zenélés, **népi játékok, néptánc** a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

- Programunk Kodály Zoltán és Forrai Katalin által teremtett hagyományokra építi a zenei nevelést.

  Elsősorban a ***néphagyomány*** gazdag gyermek- és népdalkincséből válogatunk, amelyek természetesen magukban hordozzák a beszéd ritmusát, a gyermekek hangszálainak, mozgásának, értelmének megfelelőek.

  Játékaikban őrzik a magyar nép szokásait, hagyományos mozgáskultúrájukkal egyben az összetartozás, a társas érzés örömét is kifejezik.

- ***A dalanyaggal egyenértékűek a mondókák,*** kisebb szerepet kapnak a műzenei anyagok, az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások és a magyar zenei sajátosságokhoz hasonló más népek gyermekdalai.

- A gyermekek bontakozó zenei ízlését formálja és egyben továbbmélyíti a felnőtt és gyermek közötti kapcsolatot a ***zenehallgatás, valamint az óvodapedagógusok által nyújtott igényes, énekes élménynyújtás is.*** Anyaga jellegében változatos, más-más gondolattársításra és érzelem átélésre ad alkalmat.

A zenei tevékenységek és szervezeti formák biztosítása

- ***A kisebbek*** kevés és kishangterjedelmű dalokkal és olyan ölbeli játékokkal ismerkednek meg, amelyek az anya-gyermek kapcsolat évszázados hagyományait elevenítik fel. A felnőtt játszik a gyermekkel s az ily módon nyújtott zenei élmény fokozza a biztonságérzetet, elősegíti a szeretetkapcsolat kialakulását.

BAPTISTA OKTATÁS

Zenei érdeklődésük fokozódásával egyre gyakrabban vesznek részt az énekes játékokban, a közös éneklésekben. A gyakori ***ismétlések*** elősegítik az éneklési készségük fejlődését.

Megfigyelik a környezet hangjait, a csendet, az egymástól eltérő hangokat, zörejeket, a dallamjátszó hangszerek hangszíneit.

Gyakorolják a halk-hangos ***mondókázást***, éneklést, beszédet. A mondókákat, dalokat játékos mozdulatokkal eljátsszák, érzékelik az egyenletes lüktetést.

- ***A nagyobbak*** énekes játékai pentaton és hexakord dallamfordulatúak, a dalokban a negyed, nyolcad ütemelemek mellett megjelenik a szünet és a szinkópa is. Az új mondókák, énekes játékok és kevés alkalomhoz illő műdal mellett szívesen ismétlik a már korábban megtanultakat is.

  Zenei hallásuk fejlődik a halkabb-hangosabb, magasabb-mélyebb, lassabb-gyorsabb közötti különbségek változatos módon való érzékelése közben. Fokozatosan jutnak el a mechanikus felismeréstől a térben való kifejezésig, a fogalompárok tempóváltással vagy dallambújtatással történő összekapcsolásáig.

  A környezet hangjainak közvetlen megfigyelése gyakori újra felidézése, hangutánzása, a finomabb különbségek felismerésére is képessé teszi a gyermekeket. A zenei tevékenységekben való aktív részvétel során változatos szövegeket, dallammotívumokat énekelnek vissza, a dallamokat szöveg nélkül is felidézik, dallamot bújtatnak.

  Kialakul az ***egyenletes lüktetés***, motívumhangsúly biztonságos érzékelése. Erre az alapra épül a dalok, mondókák ***ritmusának*** megéreztetése. A ritmusvisszhang játékok, a lüktetés és ritmus egymáshoz hasonlítása, megkülönböztetése, összekapcsolása, a zenei eszközök (pl.: diókalapács, csutkahegedű, ütőhangszerek) használata jól szolgálják a ***ritmusérzék*** fejlődését. Az egyszerű ütő- és ritmushangszerek elkészítése, használata a gyermeki ***kreativitás*** kibontakozását is segíti.

- A népi játékokat kísérő ***zenei mozgás*** hozzájárul a mozgáskultúra gazdagodásához. A gyermekek fokozatosan elsajátítják a körbejárás sajátos testtartását, az együttes mozgás során (pl.: két kör, csiga-kígyóvonal, átbújás a kapu alatt) fejlődik a tér- és formaérzékük. Megismerik a szerepcserés, párválasztós, sorgyarapító játékokat, a guggolás, kifordulás, páros forgás mozgásait.

  Szabálytudatuk egyre bonyolultabb ***mozgásformák*** elsajátítását teszi lehetővé. Egyszerű tánclépéseket utánoznak, az énekes játékokhoz tartozó mozgást képesek megváltoztatni.

BAPTISTA OKTATÁS

- A gyermekeket az egyéni fejlődés biztonságérzete, az éneklés öröme is közös játékra, ***önálló játékszervezésre*** ösztönzi. Átélik a jól hangzó, összecsengő éneklést, ritmikus együttmozgást, és a játékhelyzet kínálta társas kapcsolatok örömét, a dramatizálás, szerepvállalás izgalmát, egy-egy zenei feladat többféle módon való megoldásának sikerét.
- Az ének-zenei tevékenység a gyermekek és pedagógusok kezdeményezésével az *egész napot* áthatja. A globális zenei tevékenységekben elsősorban a közös mozgás, éneklés jelenti az élményt, egyidejűleg fejleszti a hallási, éneklési készséget, a ritmusérzéket.
- A felnőtt-gyermek, a felnőtt és a gyermekek egy csoportja vagy az egész csoport jókedvű játéka közvetve fejleszti a zenei képességeket.

  A tevékenység differenciált szervezeti formáinak biztosítása.
- A zenehallgatást gyakran ***kapcsoljuk*** egyéb tevékenységekhez is, időtartama a gyermekek hangulatától függően, a helyzetnek megfelelően is változó.

A beszédkészség fejlesztése

- A mondókák, énekes játékok gyakorlása, ismétlése elősegíti a helye artikuláció fejlődését
- A mondókák különösen alkalmasak a ritmikus szövegben ismétlődő beszédhangok pontos észlelésére, tiszta képzésére, a jó beszédritmus érzékelésére.
- Az énekes szövegek hanglejtése, hangsúlya, ritmusa megérezteti a magyar nyelv kifejező erejét. A zenei anyagokban előforduló szavak, fogalompárok gazdagítják a szókincset. Ezek megértését és használatát éneklés, mozgás közben sajátítják el a gyermekek.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén

- Élvezettel hallgatnak zenét.
- Tudnak mozgást, dallamot, ritmust rögtönözni (improvizálás, belső hallás fejlesztése).
- Tudnak néhány dalt tisztán, helyes szövegkiejtéssel egyedül is énekelni a megfelelő tempóban.
- Tudnak dallam- vagy ritmusmotívumokat egyénileg visszaénekelni, visszatapsolni.
- Tudnak társaikkal térformákat alakítani.

BARTISTA OKTATÁS

- A különböző mozgásokat és táncmozdulatokat társaikkal együtt egyöntetűen, esztétikusan végzik.
- Tudnak élvezettel, irányítás nélkül játszani néhány dalos játékot.
- Felismerik a halk-hangost és tudnak halkan, hangosan énekelni, beszélni.
- Megkülönböztetik az egyenletes lüktetést a dal ritmusától. Mindkettőt tudják mozgással, járással, tapssal a dalból kiemelni.
- Megbeszélés vagy egyéni ötletek alapján az éneklést ütőhangszerekkel tudják kísérni.

4.11. A gyermek fejlődésének tervezése, megfigyelése, mérése, elemzése

A gyermek és környezete sokoldalú megismeréséhez elengedhetetlenül szükség van a családdal való rendszeres kapcsolattartásra. Az óvodai befogadást megelőzően, családlátogatáson ismerkednek meg az óvodapedagógusok a gyermek szociális hátterével, mivel az nagyban befolyásolhatja a gyermek fejlettségi szintjét. Óvodáskor végéig a családdal való rendszeres kapcsolattartás jellemző óvodánkra (szükséges esetben visszatérő családlátogatás).

A gyermek érési folyamatához igazított differenciált tervezés

Az ismeretadás a tapasztalatszerzés során nem az életkor határozza meg a tervezés tartalmát, hanem az egyedi érési, fejlődési ütem. Ha azt tapasztaljuk, hogy a gyermek bizonyos funkciókban lemarad, vagy stagnál, az óvodapedagógus visszatér arra a szintre, ahol a gyermek még biztonságosan mozog, cselekszik.

Az óvodapedagógus feladata:

- differenciált egyéni bánásmód tudatos alkalmazása
- az óvodapedagógus folyamatos felkészülése a speciális képességek támogatásához
- megfelelő tárgyi feltételek biztosítása a differenciált kibontakoztatáshoz
- a szülő figyelmének felhívása a gyermek képességeire
- megfigyelés, tervezés, mérés, elemzés, fejlesztés

A fejlődés nyomon követése, az eredmények elemzése, szükséges korrekciója

BAPTISTA OKTATÁS

A gyermek fejlődését a egyénileg **fejlődési naplóban** nyomon követjük az óvodába lépéstől az iskolakezdésig. Fontosnak tartjuk, hogy a rögzített információkat folyamatosan felhasználjuk munkánk során. A Gyermekek fejlődését nyomon követő dokumentumban félévente rögzítjük az ÓviKrétában a gyermekek fejlettségi szintjét a kijelölt területeken.

A gyermekek fejlődési naplója tartalmazza:

- anamnézist
- az óvodakezdés, befogadás tapasztalatait
- egyéni képességfejlődés mutatói és fejlesztési tervek

A 22/2013. (III.22.) EMMI rendelete értelmében, minden gyermeket minimum évente kétszer fel kell mérni, szükség esetén fejlesztési tervet kell készíteni, s a felmérés utáni tapasztalatokat meg kell beszélni a szülőkkel. Azt is megmondja, hogy mely területeket kell mérni.

A négy fejlődési terület a következő:

- **érzelmi-szociális,**
- **értelmi,**
- **beszéd-,**
- **mozgásfejlődés**

A gyermekek mérése természetes környezetben, a csoportszobában, a gyermek mindennapi tevékenysége során kell, hogy történjen. Így reálisabb képet a fejlettségi szintjének megállapításához, a pedagógust sem vonja el a nevelőmunkától.

5. Az óvoda gyermekvédelmi programja

- A gyermekvédelmi programot az adott nevelési évben az óvodaigazgató pedagógiai, működési tervének melléklete tartalmazza. A konkrét célok, feladatok meghatározása mindig az adott nevelési év gyermekvédelmi helyzete alapján történik.
- Főként a prevencióval korrigáljuk a hátrányos helyzetet – minden lehetőséget kihasználva a veszélyeztetettséget elkerülve.
- Formái lehetnek: szociális, környezeti, egészségügyi veszélyeztetettség.

BARTISTA OKTATÁS

- A prevenciók annál jobban működnek, minél hatékonyabbak az együttműködő felnőttek, szakemberek, óvodapedagógusok, szülők együtt a gyermekekért.
- A prevenciókon azért van a legnagyobb hangsúly, mert ezzel lehet hatékonyabban korrigálni a problémákat a gyermekeknél.
- A prevenció főleg a pedagógus kötelessége.

Kapcsolattartásunk az alábbi intézményekkel

- Gyermekjóléti Szolgálat,
- Óvodai gyermekorvosi, Védőnői hálózat,
- Pedagógiai Szakszolgálat
- Családsegítő Központ,
- Gyámügyi Hivatal,
- Pest Megyei Tanulási Képességeket Vizsgáló Bizottság

Sikerkritérium **a gyermekvédelem területén:**

- A gyermek a ***legnagyobb érték***, ezért úgy kell eljárni minden pedagógusnak, szülőnek, hogy a gyermek egészséges fejlődését minden tevékenység során maximálisan segítse tudása és legjobb képessége szerint.
- Szem előtt kell tartani, hogy a gyermekvédelem nem más, mint a ***speciális feladatok jó érzékkel történő kezelése***, hiszen a gyermekek védelme minden felnőtt kötelessége.

BAPTISTA OKTATÁS

6. Gyermekvédelmi munka az óvodában

A gyermeki jogok védelme:

- Minden természetes és ***jogi személy kötelessége***, aki, a gyermekek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik. A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére irányuló tevékenység.
- ***A nevelési, oktatási intézmények közreműködnek*** a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésébe, ennek érdekében együttműködnek a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.
- A gyermekvédelmi munka elsősorban a ***prevenció*** és a segítségnyújtás feladataiból áll.
    - a segítségnyújtáshoz szükséges a gyerek fejlődésének nyomon követése, regisztrálása, szükség esetén szakorvosi vizsgálatának kezdeményezése, szervezése.
    - A gyermek testi fejlődésének mérése védőnői segítséggel.
    - Egészségügyi tartalmú programok szervezése a szülők számára.
    - Egyedi problémáknál a megfelelő szakemberhez való irányítás.

Az intézményünkbe:

- ***Változó szociális háttérrel*** rendelkező gyermekek járnak, így a gyermekvédelmi munka is többfelé ágazó.
- Az utóbbi időben tovább növekedett a gyermeküket ***egyedül nevelő szülők*** száma sok a válás, valamint sok családban a munkanélküliség is veszélyezteti az anyagi biztonságot. Emiatt magas azon családok száma, akik a megélhetési problémák mellett nevelési problémákkal is küzdenek.

- A ***szülőt megnyerni*** és elveszíteni a gyerekeken keresztül lehet. Mi a szülők mindegyikét megnyerni szeretnénk, mert ez a feltétele a nevelésben való jó együttműködésünknek. Arra törekszünk, hogy a velünk kapcsolatba lépő családok a beiratkozás pillanatától segítséget kapjanak óvodapedagógusainktól. A nyílt és bizalmon alapuló kommunikáció kiépítése időigényes feladat. Fontos, hogy az óvodapedagógusok kezdettől fogva rendszeresen beszéljenek a családokkal.

BAPTISTA OKTATÁS

A gyermekvédelmi feladatokat:

- Az intézményben 1 fő óvodapedagógus látja el. Feladata tájékoztatni a szülőket, hogy az intézményen kívül milyen gyermekvédelmi feladatot, ellátó intézményt kereshetnek fel problémáikkal a gyermekvédelmi felelős a Gyermekjóléti Szolgálat felkérésére, részt vesz a gyermekeket érintő esetmegbeszéléseken.
- A pedagógusok a hátrányos, halmozottan hátrányos (HHH) és veszélyeztetett okok feltárása érdekében kötelesek családlátogatáson megismerni a gyermek családi környezetét. A HHH - s gyermekek szüleivel való kapcsolattartás, szoros együttműködés menete:
- Személyes kapcsolattartás: családlátogatás, egyéni beszélgetések, fogadóórák, szülői értekezletek.
- Egyénre szabott beszoktatás biztosítása.
- Rendszeres tájékoztatás a gyermek fejlődéséről.
- Egyéni előzetes egyeztetés alapján a szülői részvétel biztosítása a foglalkozásokon.
- Rendszeres egyéni beszélgetések, a gyermek nevelésével kapcsolatos nézetek kicserélése.
- Az ingyenesség biztosítása.
- Fontos, hogy a HHH - s gyerekek a beiratkozást követően rendszeresen járjanak óvodába, legalább napi hat órát tartózkodjanak ott, ne legyenek igazolatlan hiányzásaik. Így válik jogosulttá az évi kétszer adható települési támogatásra (szülő kéri, gyermekvédelmi felelősök, pedagógusok hívják fel a figyelmet erre a lehetőségre).
- A gyermekvédelmi felelős a csoportban dolgozó óvodapedagógusokkal együtt javaslatot dolgoz ki az anyagi rászorultság figyelembevételével a gyermekek szociális támogatására és pedagógiai gondozására, pl. gyermekjóléti szolgáltatások kezdeményezése (ruhák, játékok, könyvek gyűjtése).

A családdal való kommunikáció alapelvei

BAPTISTA OKTATÁS

Adjunk időt, alkalmat, bátorítást a családnak, hogy megosszák velünk gondolataikat, céljaikat, örömeiket, gondjaikat. Adjunk lehetőséget a privát beszélgetésre. Az információt kezeljük bizalmasan.

A családok és pedagógusok szabadon kommunikáljanak a gyerekekről és élményeikről.

A családokkal való kommunikálás módszerei:

- Reggeli és délutáni beszélgetés,
- Szülői értekezletek,
- Faliújságok, közös óvodai zárt facebook és messenger csoport
- Fogadóórák,
- Családlátogatás,
- Nyílt napok,
- Szülők bevonása az óvodai életébe,
- A családi érdeklődés feltérképezése,
- Közös programok (pld. ünnepek, stb.),
- Partneri igény és elégedettség mérés.

Az óvoda családsegítő és családokat támogató tevékenysége, a családsegítő feladatai

- A csoport óvónőinek segítése, a családbevonás feltételeinek megteremtése és szervezése. Hirdetőkön a szülői programokról folyamatos tájékoztatás.

A családok megismerése

- Folyamatos ***tájékozódás az óvodaprdagógusoktól***, rendszertelenül óvodába járók, az óvoda szokás és szabályrendszerét megszegők, fejlesztő terápiás foglalkozásra járók.
- ***Családok igényeinek felmérése*** (szükséglet, állapot, életvitel, bánásmód a gyermekekkel), családlátogatások, egyéni és csoportos beszélgetések. Feljegyzések az

BAPTISTA OKTATÁS

esetekről. Szükség és igény szerint a Családsegítő, Pedagógiai Szakszolgálat igénybevételével családterápia tervezése, szervezése.

- A ***szülők bátorítása*** az óvoda életébe történő bekapcsolódásra.

7. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Óvodásaink eltérő szociokulturális környezetből, nem egyforma előélettel érkeznek óvodába, fontos feladatunk az egyéni sorsokkal való törődés. Felelősségünk különösen nagy a hátrányos helyzetű gyerekek nevelésében és fejlesztésében. A hátrányos helyzet esetenként a gyermek veszélyeztetettségét is magában hordozza. Ők néha csak Tőlünk kapnak segítséget a világban való eligazodáshoz, a kultúra értékeinek megismeréséhez, testi és lelki fejlődésükhöz. Munkánk során a szociális háttér feltárását követően szervezzük, tervezzük az egyéni, gyermekre, családokra szabott, a hátrányok enyhítését szolgáló óvodai nevelési feladatainkat, pedagógiai tevékenységeinket.

A hátrányos helyzet leggyakoribb okai:
A család anyagi és egészségügyi állapota, erkölcsi helyzete és életvitele, értékrendje
- A család lakhelye és környezete
- A gyermek és/vagy szülő egészségi állapota
- A családtagok száma

Környezeti okok lehetnek:
- Sokgyermekes család: 3 vagy több gyermek
- Szűkös lakásviszonyok: a család magas létszáma, több generáció együttélése
- Szülők iskolázatlansága
- Nevelési hiányosságok: kettős nevelés; felügyelet és gondozás hiánya; helytelen bánásmód-(brutalitás); érzelmi sivárság; közömbösség; könnyelmű; felelőtlen életvitel; szenvedélybetegségek- alkohol-és drogfogyasztás; bűnöző családi háttér;

Anyagi okok lehetnek:
- Munkanélküliség
- Létminimum alatti 1 főre jutó jövedelem
- A szülő csökkent munkaképességű vagy munkaképtelen
- A kereset nem a család szükségleteinek kielégítésére fordítódik

Egészségügyi okok:
- Születési rendellenesség vagy szerzett fogyatékosság
- Mozgáskorlátozottság
- Érzékszervi károsodás (látás, hallás...)
- Szervi rendellenesség
- Tartós betegség

PARTISTA OKTATÁS

- Idegrendszeri, pszichés problémák (szülő és/vagy gyerek)
- Higiénés hiányosságok

A gyermek személyiségében rejlő okok

- Értelmileg, érzelmileg visszamaradt

Célunk:

- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek iskolai sikerességének megalapozása a megfelelő minőségű óvodai neveléssel három éves kortól iskoláskor kezdetéig. Az Óvodán belül a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesítése.
- A gyermekek differenciált fejlesztése egyéni adottságaik és képességeik figyelembe vételével, a gyermeki személyiség egészére irányuló fejlődés elősegítése, biztosítása.
- Gyermekközpontú, családorientált szemlélet kialakítása.
- Hatékony együttműködés a szülőkkel valamint az óvodán kívüli szervezetekkel, a hátrányos helyzet csökkentése, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése érdekében.

Feladataink:

- A segítségnyújtás a hátrányok enyhítésére az óvodai keretek közötti kompenzálás biztosítása.
- Az egyéni bánásmód, a családi nevelés gyermek iránti felelősségének erősítése. A szülőkkel való közvetlen, rendszeres, partnerségre épülő kapcsolat kialakítása, személyes törődéssel és fejlesztéssel a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek támogatása.
- A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai beíratásának támogatása.
- Családlátogatás, a gyermekek életkörülményeinek megismerése.
- Az igazolatlan hiányzások minimalizálása, a gyermekek szocializációjának elősegítése.
- A mintaadó óvodai környezet biztosítása, a HH/HHH gyermekek élményhez juttatása.
- A tárgyi és humán erőforrás fejlesztése, a hátrányok csökkentése érdekében.
- A gyermekek fejlődésének nyomon követése, fejlődésük elősegítése, egyénre szabott, egyéni képességeiknek megfelelő fejlesztési terv megvalósítása.
- Gyermekjóléti szolgáltatások kezdeményezése (ruhák, játékok, könyvek gyűjtése, adományozása, kölcsönzése; kirándulásokon való részvétel és rendezvények látogatásának biztosítása)
- Szociális ellátó rendszerrel való aktív együttműködés (a rászorulók segítése a természetbeni és pénzbeli juttatásokhoz)
- Támogató szervezetek és pályázati források felkutatása a hátrányos helyzetű gyermekek és családok támogatására - Baptista Szeretetszolgálat, Tatárszentgyörgyi Baptista Közösség és Jelenlét Pont; Máltai Szeretetszolgálat).
- Felvilágosítás a szociális juttatások lehetőségeiről a szülői értekezleten, családi–beszélgetéseken (fogadó órákon), a gyermekvédelmi megbízott által szóban, valamint írásos tájékoztatón keresztül.

BAPTISTA OKTATÁS

A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az egyenlő bánásmód követelménye és az esélyegyenlőség előmozdítása nevelési alapelveinkben és értékeinkben rejlik, minden gyermeknek vele született joga van az emberi méltósághoz.
Célunk, hogy az Óvodában ellátott gyermekek hozzájussanak mindahhoz, amely a gyermeki személyiség szabadon történő kibontakoztatásához szükséges, az esélyegyenlőség megteremtése érdekében az intézményben megvalósuló minden tevékenység során.

Intézményi esélyegyenlőségi feladatok:
- Felvételi kérelmek elbírálásának kiemelt szempontja az esélyegyenlőség.
- A gyermekek egyénre szabott beszoktatásának biztosítása, a többi gyermek érdekeinek figyelembevételével, és érzelmeik tiszteletben tartásával.
- A gyermek fejlődésének nyomon követése, regisztrálása.
- Egyenlő hozzáférés biztosítása az óvodai neveléshez kapcsolódó szolgáltatásokhoz.
- Egyéni foglalkozásokon való részvétel biztosítása, egyéni fejlesztési terv alapján, esetmegbeszélések.
- Az átlagtól pozitív irányba eltérő gyermekek képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése, tehetséggondozás.
- Valamennyi óvodai „szereplővel" a másság elfogadtatása
- Az otthon és az óvoda világának találkozásával, az egymás kölcsönös elfogadásán és tiszteletén alapuló nevelőpartneri viszony kialakítása, család-orientált szemlélet kialakítása
- Iskolaérettség elérését támogató pedagógiai munka (a tanulási képességek megalapozása, a tanulási és egyéb részképesség zavarok kialakulásának megelőzése)
- Egészségügyi szűrővizsgálatok kezdeményezése, megszervezése, gyermekorvosi, védőnői tanácsadás karitatív szervezetek által biztosított szűrőprogramok megszervezése.
- Együttműködések kialakítása az óvodán kívüli szervezetekkel, különösen az alábbiakkal:
    - gyermekjóléti, családsegítő szolgálat
    - védőnői hálózat
    - szakszolgálatok (konzultációk a gyermek fejlődéséről, fejlesztési terv közös kidolgozása, szolgáltatások biztosításának megtervezése és biztosítása),
    - civil szervezetek

Az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell
- a teljesítmények értékelése során
- az óvodai ellátáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele során

BAPTISTA OKTATÁS

- gyermeki jogok gyakorlása során
- felzárkóztatás, egyéni fejlesztés vagy tehetséggondozás biztosításával,
- gyermekcsoportban történő elhelyezéskor,
- hit és vallásfoglalkozáson való részvétel biztosítása során

KÉPESSÉGKIBONTAKOZTATÓ FELKÉSZÍTÉS SZABÁLYAI AZ óvodában

Jogszabályi alap:

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (továbbiakban: R.) 171. §-172. §

Az intézményben a képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés – együtt képességkibontakoztató felkészítés - a miniszter által kiadott program alkalmazásával és a pedagógiai szakmai szolgáltatások támogatásával valósul meg.

Kképességkibontakoztató felkészítés

Célok:

A köznevelési intézményben jogviszonyt létesítő óvodások szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozása céljából óvodánk képességkibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, az óvodás gyermek tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik.

A szervezés feltételei:

- A képességkibontakoztató felkészítést valamennyi csoportban meg kell szervezni abban az esetben, ha az adott óvodai csoportban van hátrányos helyzetű tanuló.
- Ha valamelyik csoportban nincs hátrányos helyzetű gyermek, akkor az adott csoportban a képesség-kibontakoztató felkészítést nem lehet megszervezni.

Alapelvek, feladatok:

- az oktatás méltányosságának erősítése,
- a tanulók iskolai sikerességének elősegítése,
- a tanulói előrehaladást támogató korszerű módszerek használata,
- a társadalmi-gazdasági helyzetből eredő hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységek használata,
- a tanulói közösségfejlesztés,
- a család bevonása és támogatása,
- az esélyteremtést hatékonyan támogató intézményfejlesztés,
- módszertani megújulás.

A pedagógiai rendszer (intézményi fejlesztési terv) magába foglalja:

1. az elvárt eredmények intézményi szintű meghatározását,

BARTISTA OKTATÁS

2. a célrendszerét,
3. a szükséges beavatkozások tervezését:
   a) az egyéni haladási ütemet segítő differenciált és kooperatív tanulásszervezést,
   b) az önálló tanulási képesség kialakítását,
   c) a tanulók kreatív tevékenységére épülő foglalkozásait,
   d) a tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységeket,
   e) a tanulmányi előrehaladást segítő képességfejlesztő programokat,
   f) az átmenetek segítését a tanulói előrehaladás érdekében,
   g) az intézményi, illetve telephelyi szintű teljesítmény rendszeres értékelését.

Képességkibontakoztató felkészítésben vesznek részt:

- Azok a tanulók, akik a Gyvt. 67/A. §-a alapján, figyelemmel a Gyvt. 161/Q. §-ában foglaltakra, hátrányos helyzetűnek minősülnek. A hátrányos helyzetű tanulók számának megállapításánál a sajátos nevelési igényű hátrányos helyzetű tanulókat csak akkor kell figyelembe venni, ha iskolai nevelésük, oktatásuk a többi tanulóval együtt, azonos iskolai osztályban, csoportban történik. Azokat a sajátos nevelési igényű tanulókat, akik a fogyatékosság típusának megfelelően létrehozott osztályban, csoportban teljesítik tankötelezettségüket, és akikről a szakértői bizottság által kiadott szakértői vélemény megállapította, hogy kizárólag a többi tanulótól elkülönítetten oktathatóak, a hátrányos helyzetű tanulók számának, arányának meghatározására irányuló valamennyi számításnál figyelmen kívül kell hagyni. A hátrányos helyzetű tanulók e rendelet alapján meghatározott száma, aránya az adott tanév során az adott tanév októberi létszámstatisztikában megállapított létszámhoz, arányhoz igazodik.
- Az iskola igazgatója felveheti azt a tanulót is, aki nem hátrányos helyzetű, feltéve, hogy a tanuló rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül. Az így felvehető tanulók létszáma azonban nem haladhatja meg az adott osztályba felvett, képességkibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók létszámának 30 %-át, tört létszám esetén felfelé kerekítve.
- Egy osztályba járó tanulók vagy integrációs vagy képességkibontakoztató felkészítésben vesznek részt.
- A képességkibontakoztató felkészítés megszervezése nem járhat együtt a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével.

Az óvoda biztosítja:

a) a személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
b) a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztését segítő programot,
c) a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet.

A pedagógus feladata:

1. egyéni fejlesztési terv készítése,
2. ez alapján történő kompetenciafejlesztés,
3. az önálló tanulást segítő tanulói fejlesztés,
4. az együttműködésen alapuló módszertani elemek alkalmazása foglalkozásokon és azokon kívüli,
5. a tanuló teljesítményének (haladásának, fejlődésének, az ezeket hátráltató okoknak) legalább háromhavonta történő értékelése,

BARTISTA OKTATÁS

6. értékelő esetmegbeszéléseken történő részvétel (amelyre meg kell hívni a tanulót, kiskorú tanuló esetén a tanuló szülőjét, indokolt esetben a gyermekjóléti szolgálat, a gyámhatóság és a nevelési tanácsadó képviselőjét),
7. mentori, tutori tevékenységek ellátása,
8. a tanuló családjával történő rendszeres kapcsolattartás.

Az igazgató feladata:

- az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése,
- a pedagógiai rendszer (intézményi fejlesztési terv) megvalósításának folyamatos figyelemmel kísérése, ellenőrzése.

8.Az óvodai élet megszervezésének elvei

Az óvoda és a család

- Óvodai nevelőmunkánk a ***családi nevelésre épül, együtt szolgálja és biztosítja a gyermek fejlődését, kiegészíti azt***. A szülő tud legtöbbet gyermeke szükségleteiről, igényeiről, a pedagógus pedig szaktudása és tapasztalatai alapján hatékony segítséget tud adni a gyermek fejlődéséhez. Ennek feltétele a szoros együtt működés.
- ***Óvodánk nyitott*** a szülők, a családok felé. A partnerkapcsolat kialakításában kezdeményezők vagyunk, kölcsönös bizalom, tisztelet, alkalmazkodás és segítségnyújtás megvalósítására törekszünk a családokkal. ***A folyamatosságot*** a kapcsolattartás változatos formáin és közös tevékenységeken keresztül valósítjuk meg.
- **Az óvoda által és a családokkal közösen szervezett események, ünnepek családias hangulat kialakításával – a felnőttel és a gyermekek közös tevékenységével is – kifejezik az örömteli érzelmi állapotot. (Ünnepkörökhöz kötött kézműveskedés aszülők bevonásával, Anyák napi megemlékezés, Világgyalogló Nap, Családi nap…)** Az óvodapedagógusok figyelembe veszik a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesítik a **családközpontú** intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

A kapcsolattartás formái

- ***Családlátogatás***: a gyermek közvetlen környezetének, a család gyermekkel kapcsolatos információinak megismerése.

BAPTISTA OKTATÁS

- ***Napi tájékoztatás***, ***beszélgetés:*** rövid párbeszéd, kölcsönös érdeklődés kifejezése, lényeges információk átadása.
- ***Nyitott Óvoda***: az óvoda mindennapi életébe való betekintés lehetősége, nyílt napok.
- ***Fogadóórák***: négyszemközti találkozások és információcserék.
- ***Szülői értekezlet***: együttes találkozások, közös gondolkodás, javaslatok, vélemények.

Szülői Szervezet

- Rendezvényeinken, ünnepeinken a szülők segítőtársként vesznek részt, jelenlétükkel emelik az ünnep hangulatát, osztoznak az ünnep örömében gyermekeikkel, a többi szülővel, az óvoda dolgozóival.
- Az óvoda és család kapcsolatának alakulásában fontos szerepet tulajdonítunk a szülői munkaközösségnek, a folyamatos együttműködésben számítunk kezdeményező, koordináló, véleménynyilvánító munkájára.

8. 1. Az óvoda és az iskola

Törekszünk egymás nevelési céljainak, a nevelés, fejlesztés tartalmi megvalósulásának kölcsönös megismerésére.

Kapcsolattartási formák:

- Iskola - óvodalátogatások.
- Helyszíni tapasztalatcserék.
- Tájékoztatás az iskolába készülő gyermekek szülei részére.
- Az iskolai beilleszkedés tapasztalatainak megbeszélése.
- Közös rendezvény, rendezvénysorozat szervezése, aktív részvétellel.

Az óvoda egyéb kapcsolatai

BAPTISTA OKTATÁS

- ***Logopédus:*** Elvégzi a szűrővizsgálatokat, azok eredményeit egyezteti az óvodapedagógusokkal. Folyamatosan fejleszti a gyermekeket, közvetlen kapcsolatot tart a szülőkkel.
- ***Fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus:*** Elvégzi a különböző funkciózavarokkal és/vagy beilleszkedési zavarokkal küzdő gyermekek pedagógiai szűrését, prevencióját, korrekcióját egyéni és kiscsoportos formában, a Pedagógiai Szakszolgálat felügyeletével.
- ***Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat:*** A hátrányos (veszélyeztetett) helyzetben lévő családok problémáját orvosolja. A szülő kérésére vagy az óvoda jelzése alapján segíti a családokat érintő problémák megoldását (védőnők).
- ***Pedagógiai Szakszolgálat:*** Feladata a gyermekek fejlesztésében való kooperatív együttműködés (óvodapedagógusok - Nevelési Tanácsadó szakemberei – szülők).
- ***Községi Könyvtár é Művelődési Ház:*** Sajátos lehetőségeit tudatosan felhasználjuk nevelőmunkánkban oly módon válogatva, hogy azok elősegítsék a nevelési feladatok sokoldalú megvalósulását, ugyanakkor ügyelünk arra, hogy a gyermekek napirendje, pihenése ne sérüljön.
- **A felekezeti, illetve egyházi óvodák kapcsolatot tartanak az adott egyházi intézményekkel.**
- ***Egyéb kapcsolatok kialakítása:*** A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében óvodánk a külhoni magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, amennyiben pályázati forrás nyílik rá szakmai kapcsolatot alakít ki.

9. Az egészséges életmód alakításai

Célunk a gyermekek testi fejlődésének, környezethez való optimális alkalmazkodásának elősegítése, az egészséges életmód-életvitel szokásainak, igényének megalapozása. A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése.

Feladat a gyermekek gondozása, edzése, az egészséges életmód jó szokásainak kialakítása, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só és

BAPTISTA OKTATÁS

telítetlenzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás szokásának alakítása.

- A nevelési hatások kedvező érvényesülésének egyik fontos feltétele a gyermekek gondozása, egészségük védelme, edzése, óvása, megőrzése. Testi-lelki, biológiai és komfort szükségleteik kielégítésével elősegítjük a kellemes közérzet fenntartását. Elfogadást, megértést közvetítünk, természetes testi közelségünk, tapintatos, segítő együttműködésünk fokozza a gyermekek biztonságérzetét, jó közérzetét.

- ***Az önkiszolgálásban*** különböző fejlettségi fokon álló, e téren is eltérő ütemben fejlődő gyermekeket támogatjuk, bátorítjuk, eredményeiket elismerjük. Türelmesen, megfelelő időt hagyva kezdetben velük együtt végezve a teendőket alakítjuk az egészségügyi szokásokat. Fokozatosan szoktatunk a tevékenységek egyre önállóbb végzésére, alapozzuk a tiszta, rendezett megjelenés és környezet iránti igényt.

  Az egyes gyereket saját teljesítőképességéhez viszonyítva juttatjuk el az optimális szintre.

- Folyamatosságot teremtve a gyermekek egyéni tempóját figyelembe véve szervezzük az étkezéseket. Az ***étkezési szokásokat***, érzékenységet megismerve tapintatosan ösztönözzük az ételek elfogyasztását. Önkiszolgálásra, naposi munkára, önálló, kulturált étkezésre szoktatunk. Az étkezések során és a nap bármely szakában folyadékot biztosítunk és kínálunk. A napi tápanyagszükséglet kielégítése és változatossága érdekében tájékoztatjuk a szülőket az óvodai étrendről, és közreműködésükkel kiegészítjük azt (zöldségek, gyümölcsök), az egészséges táplálkozás érdekében szelektálják a fogyasztói társadalom káros hatásait (coca-cola, chips, édességek stb.)

  A gyermekek maguk is részt vesznek a gyümölcssaláták, kínáló tálak készítésében, így lehetőség adódik arra, hogy számukra eddig szokatlan ízekkel, és az elkészítés módjával megismerkedjen.

  Mindezzel modellt nyújtunk a családoknak egy korszerűbb, egészségesebb, táplálkozási szokás bevezetésére.

BAPTISTA OKTATÁS

- ***A testápolás*** feltételeinek megteremtése és szokásainak kialakítása a gyermekek tisztaságigényét fejleszti, egészségük védelmét szolgálja.

  A napi rendszerességű testápolás magába foglalja a higiénés használatot, az étkezés előtti, szükség szerinti kéz- és arcmosást, az érzékszervek ápolását és védelmét, a napi fogápolást, esetenként a gyermek teljes mosdatását, kiterjed a homokozás utáni lábmosásra, nyáron az ebéd előtt zuhanyozásra.

  A gyermekeket szükségleteik jelzésére, és azok bármikor történő kielégítésére szoktatjuk.

  Az egyéni különbségeket ismerve a gyermekek kérései alapján ajánljuk fel közreműködésünket, nyújtunk segítséget.

  Praktikus technikákat tanítunk, fokozatosan szoktatunk a teendők önálló elvégzésére.

  A gyermekeket takarékos vízhasználatra szoktatjuk, melynek okait tudatosítjuk bennük.

  A gyermeki önállóság fejlődését elősegítjük a sorrendiség és szükséges technikák gyakorlásával.

  Önmagunk és környezetünk rendjének, esztétikájának megtartására szoktatunk.

- ***A pihenés***, alvás feltételeit (szellőztetés, jellel ellátott óvodai ágynemű, mese, altató, simogatás, természetes testhelyzet, „alvókák”,) megteremtjük.

  A szülők figyelmét ráirányítjuk az éjszakai alvásigény kielégítésének biztosítására.

- ***Udvari játék:*** Időjárástól függően sokat tartózkodunk a szabadban. A gyermekek edzettségét, ellenálló képességét fokozza a levegő, víz, napfény hatása. Szeles, esős időben, nagy havazáskor, a csoportszobában, nyitott ablaknál mozognak.

  Megfelelő hőmérséklet esetén a gyermekek szabad testfelülettel napoznak, pancsolnak. Az edzési lehetőségek közé tartozik a fára mászás, télen a szánkózás, csúszkálás.

9. 1. A gyermekek egészségének védelme

Az egészséges életmód jó szokásainak megalapozása egyben a gyermeke egészségének megóvását is segíti.

BAPTISTA OKTATÁS

További feladatok:

- ***A személyi, tárgyi, higiénés feltételek biztosítása***

  (felnőttek személyi higiénéje, környezet tisztántartása, a jó világítás, természetes fény, színharmónia, zöld növények, páratartalom, levegőcsere).

- ***A gyermekek testi épségének védelme, a balesetek megelőzése***

  (biztonságos tárgyi feltételek, hibaforrások megszüntetése, a tipikus gyermekbalesetek megelőzése érdekében állandó felnőtt kontroll, szokások, szabályok alakítása).

- ***Kisebb rendellenességek megelőzése, korrekciója***

  (az egyes gyermek korábbi betegségeinek ismerete, a teendőkre való felkészülés előfordulásuk esetén, védőnői, orvosi szűrések, szükséges szakorvosi vizsgálatra való utalás, szemészet, hallás, fogászati, belgyógyászati szűrések, pszichológiai, pedagógiai szakszolgáltatások igénybevétele).

Gesztenyéskert Baptista Óvoda – ÓVODAI EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM ÉS CSELEKVÉSI TERV

Helyzetelemzés és óvodaspecifikus célok

- **Sajátosságok:** Az óvodás korosztályban az egészségfejlesztés elsősorban a mindennapi szokásrendszer kialakításán és az érzelmi biztonság nyújtásán alapul.
- **Fő célkitűzések:** A helyes személyi higiéné (kézmosás, fogmosás) rögzítése, a változatos, vitamin dús táplálkozás megszerettetése, a finom- és nagymozgások fejlesztése, valamint a digitális eszközök korai túlhasználatának megelőzése.

Éves óvodai cselekvési terv és feladatmatrix

Egészségfejlesztési pillér	Konkrét tevékenység / Program	Időzítés	Felelős	Értékelési mutató (Indikátor)
1. Egészséges táplálkozás	*„Gyümölcs- és zöldségkóstoló”* – játékos formák, textúrák megismerése a gyerekekkel. „Világgyalogló (hó)NAP”	Hetente egyszer Évente (október)	Óvodapedagógusok Az óvoda dolgozói, SZMK	A gyermekek nyitottsága az új ízekre (megfigyelés) Elismerő oklevél, díjak /MASPORT/

BAPTISTA OKTATÁS

	Cukros üdítők helyett folyamatos tiszta ivóvíz- és tea (cukormentes) biztosítása.	Folyamatos	Dadusok, Pedagógusok	Vízfogyasztás mennyisége.
2. Mindennapos testmozgás	Játékos mindennapos torna, udvari szabad játék és szervezett fogó-/sorjátékok.	Naponta	Óvodapedagógusok	Udvari mozgásidő hossza (minimum napi 60-90 perc jó időben).
	„Mezítlábas ösvény” használata a lúdtalp megelőzésére és a koordinációra.	Tavasztól őszig	Óvodapedagógusok	Foglalkozások rendszeressége.
3. Elsősegély és baleset-megelőzés	*„Ovi-Mentő”* program: a segélyhívás alapjai játékosan (pl. 112-es szám), és a sebtapasz használata macikon.	Április	Védőnő, Pedagógusok	Résztvevő csoportok száma.
	Csoportszobai és udvari baleset-megelőzési szabályok közös átbeszélése rajzokkal.	Szeptember (ismétlés szükség szerint)	Óvodapedagógusok	Baleseti napló bejegyzéseinek csökkenése.
4. Lelki egészség (Mentálhigiéné)	Érzelmi intelligencia fejlesztése: *Népmese-terápia*, bábjátékok a konfliktusokról és a csúfolódásról.	Folyamatos	Óvodapedagógusok, (Óvodapszichológus,)	A csoportok kohéziója, szorongásos jelek csökkenése.
	Megfelelő minőségű és hosszúságú délutáni alvás/pihenés biztosítása (meseolvasással, relaxációs zenével).	Naponta	Óvodapedagógusok, Dadusok	Nyugodt pihenési környezet megvalósulása.
5. Függőségek megelőzése (Digitális prevenció)	*„Képernyőmentes ovi”* kampány: tájékoztatók a szülőknek a korai kütyüzés és tévézés veszélyeiről.	Október (Szülői értekezlet)	Intézményvezető, (Óvodapszichológus)	Szülői jelenlét és visszajelzések.

Az óvoda-egészségügyi szolgálat (orvos, védőnő) feladatai

Az óvodai környezetben a külső szakemberek munkája szorosan kapcsolódik a gondozási feladatokhoz:

- **Óvodaorvos feladatai:**
  - Az iskola-előkészítő (5-6 éves) gyermekek kötelező státuszvizsgálatainak elvégzése.
  - A gyermekek fizikai fejlődésének (súly, hossz), mozgásszervi állapotának ellenőrzése.
  - Tanácsadás a krónikus beteg (pl. ételallergiás, asztmás) gyermekek befogadásához és diétájához.
- **Óvodai védőnő feladatai:**
  - Tisztasági szűrések elvégzése (tetvesség megelőzése érdekében) minden nevelési szünet után.
  - Játékos csoportfoglalkozások a helyes és alapos kézmosásról (pl. UV-lámpás bacivadászat), valamint a helyes fogmosási technikáról.

BARTÓK A OKTATÁS

- Látás- és hallásszűrés elvégzése a korai fejlesztésre szorulók kiszűrésére.

Ellenőrzés, értékelés és szülői partnerség

Mivel az óvodás gyermekek szokásai otthonról származnak, a program csak a **szülőkkel együttműködve** lehet sikeres. Az óvoda rendszeres visszajelzést kér a szülőktől (pl. változott-e a gyerek otthoni zöldségfogyasztása vagy tisztálkodási rutinja). A nevelőtestület a nevelési év végén, a júniusi záró értekezleten értékeli a cselekvési terv megvalósulását.

---

10. Tehetségnevelés, tehetségfejlesztés

Az intézmény fontos feladata a képességek kibontakoztatása, a tehetséges gyermekek felismerése, nyilvántartása, egyéni nyomon követése, a tehetségek gondozása és fejlesztése.

A kiemelten tehetséges gyermek nevelésében mikro csoportos tevékenységszervezés közben differenciáltan foglalkozik az óvodapedagógus.

Az óvodapedagógus feladata:

- a tehetséges gyermek felismerése, differenciált foglalkoztatása,
- szülő tájékoztatása és a gyermek lehetőség szerinti szakirányú intézménybe irányítása
- dokumentálja az ÓviKéta megfelelő felületén.

A tehetségre vonatkozóan nem vonhatunk le óvodás korban messzemenő következtetéseket, de odafigyelünk a jó emlékezetre, jó kézügyességre, játékában kiemelkedő építmények létrehozóira, papírhajtogatásban, és rajzolásban, mozgásban, kreativitásban megnyilvánuló tehetségekre. A tehetséges gyermekek gondolkodásának fejlettsége gyorsasága, produktivitása sokszor együtt jár fejlett problémamegoldó kommunikációs képességgel. Ebben az életkorban a gyermekek megismerésének és fejlesztésének legfontosabb eszköze a játék, így játékának gazdagítása, az együttjátszás nyújthatja a legjobb lehetőséget a testi-lelkiszellemi fejlesztésre. Tudjuk, hogy a differenciálás segítségével a személyiség a maga útját bejárva képes fejlődni.

BAPTISTA OKTATÁS

11. A különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyermekek integrált óvodai nevelése

A korai segítségnyújtás

A köznevelési törvény biztosítja, hogy minden sajátos nevelési igényű gyermek születése pillanatától, illetve a szülők igényeihez alkalmazkodva, támogató segítséget kapjon. Ahhoz, hogy a speciális nevelési szükségletű gyermek eredményesen illeszkedjen be a közösségbe, hogy saját képességeinek megfelelően fejlődjön, orvosi, pszichológiai, gyógypedagógiai, logopédiai, óvodapedagógusi segítségre van szüksége. Óvodánk ellátja a mozgásszervi fogyatékossággal küzdő gyermekeket, (ehhez akadálymentesített bejárat, mozgássérült WC, mosdó áll rendelkezésünkre), az érzékszervi fogyatékossággal küzdőket (hallássérült, nagyothalló, látássérült, gyengénlátó), a beszédfogyatékossággal küzdő óvodásokat utazó gyógypedagógus látja el, valamint az integrálható egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő és a tartós gyógykezelés alatt álló gyermekeket.

A sajátos nevelési igényű óvodáskorú gyermekek:

- Az óvodába lépéskor igen heterogén képet mutatnak. Az eltérések az életkorban, a fejlettségi szintben, a sérülések típusában és súlyosságában, a gyermek előzetes életében, a családi vagy intézeti nevelésében gyökereznek. Közös vonásuk, hogy fejlődésük lelassult, mennyiségi eltérésen túl minőségi eltérés is tapasztalható. Amíg a problémamentesen fejlődő gyermek egyenletes tempóban nagyobb lépcsőfokokon jut el a célig, addig a sajátos nevelési igényű gyermek kisebb, alacsonyabb lépcsőfokkal, sok-sok gyakorlás útján, hosszabb idő alatt közelíti meg a célt, a saját lehetőségeinek csúcsait.

- ***A sajátos nevelési igényű gyermeknek*** szüksége van a bizalomteljes szeretetre, elfogadásra, de a túlzott óvó-védő szeretet gátja is lehet önállósulásának. Ezért meg kell tanulni, elengedni a gyermek kezét, örülni első önálló kísérletének, de ezt elő kell segíteni,

BAPTISTA OKTATÁS

illetve szükségleteit oly módon kell figyelembe venni, hogy a napirendben legyen „pihenés, nyugalom, melyben azt tesz, amit akar".

- ***A családdal együttműködve*** célzottan igyekszik a pedagógus kihasználni azokat az időpontokat, amikor bizonyos funkciók érése szenzibilis fázisban van. A szociális tanulás támogatása közben figyelembe veszi a program, a különböző funkciók egymásba épülését. Igyekszik sikerélményt biztosítania gyermekeknek azzal, hogy a tanítási technikák, elsajátíthatók, könnyen érthetők legyenek. A tanulás akkor hatékony, ha a gyermek biztonságot érez, tudja, hogy környezete elfogadja, megérti és szereti.

Sajátos fejlesztési elveink

A gyermekek fejlesztése a Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szűrővizsgálata, és szakvéleménye alapján a szülők kérésére, egyéni vizsgálat alapján, az óvodapedagógusok és a Nevelési Tanácsadó javaslatára, a szülők beleegyezésével történik.

- A szülőt mindig megilleti a korrekt tájékoztatás a gyermek állapotáról.
- Megismerjük a szülők csoporttal szemben támasztott igényeit, figyelembe vesszük a család életkörülményeit.
- A szülő mindig partner, a központban az anya-gyermek kapcsolat erősítése áll.
- Alapozunk a tudatosan épített játékos tanulási helyzetekre.
- Gyermekközpontú szemlélettel a szocializáció megtámogatása.
- Önképzéssel, továbbképzéssel, szemléletváltás a sajátos nevelési igény tolerálása.
- Fontos szempont a kis lépések elvének követése, valamint a kiszámíthatóság és a folyamatosság biztosítása.

Célunk

Olyan feltételrendszer biztosítása, mely figyelembe veszi:

- a tünetek változatosságát,

BAPTISTA OKTATÁS

- az egyéni teherbíró képességet,
- a speciális nevelési szükségleteket,
- a harmonikus gyermeki személyiségfejlesztést,
- testi, szociális, az anyanyelvi, értelmi érettség szintjeit.

A súlyosan akadályozott beszédfejlődésű gyermekek:

- ***Elfogadtatása*** a csoportba járó gyermekekkel. Az óvodai csoport mindennapi életébe, a közösség munkájába történő bevonásuk. A beszédben akadályozott gyermekek képesek legyenek valamilyen módon megérteni önmagukat. A beszédbeli akadályozottságuk ellenére képesek legyenek az iskolához szükséges képességek elsajátítására.

Az enyhe értelmi sérült gyermekek:

- ***Szocializálása*** a gyermekközösségbe. A csoport mindennapi tevékenységébe történő bevonásuk, a képességeikhez mért feladatok elvégeztetése. A kognitív funkciók minél intenzívebb fejlesztése a szakemberhálózat segítségével.

A testi, érzékszervi sérült gyermekek:

- ***Másságának*** elfogadtatása az óvodai közösséggel. A sérülésekből adódó hátrányok kompenzálása más területeken. A helyi szakemberek segítségével az iskolára való felkészítésük.

A hiperaktív gyermekek:

- Magatartásproblémáiból adódó konfliktusok kezelése, elfogadtatása a gyermekközösséggel Az óvodai ***magatartási normák megtanítása***, iskolára való alkalmassá tételük.

Feladatunk

Az eltérő ütemben fejlődő gyermekek elmaradásának mértékét szakemberek segítségével állapítjuk meg (pszichológus, gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, logopédus), Differenciált,

BAPTISTA OKTATÁS

személyre szabott bánásmóddal segítjük képességeik kibontakozását. Az óvodában dolgozó segítő szakemberek támaszt nyújtanak az óvodapedagógusok számára ezen gyermekek szükségleteinek kielégítéséhez.

A súlyosan akadályozott beszédfejlődésű gyermekek:

- Logopédiai terápia során történő megsegítése, beszédértésük illetve expresszív beszédük fejlesztése arra a szintre, hogy képesek legyenek a beszéddel kommunikálni. A beszédhangjaik tisztítása, iskolára való alkalmassá tételük.

Az értelmi sérült gyermekek:

- Sérülés specifikus terápiában részesítése, a kognitív funkciók fejlesztése. A saját képességeikhez és munkatempójukhoz mért feladatok segítségével iskolára való alkalmassá tételük.

A hiperaktív gyermekek:

- Figyelmének, kitartásának fejlesztése szakemberek bevonásával, a sajátos igények figyelembevételével iskolára való alkalmassá tétele.

A fejlesztés legfontosabb területei

- A nagymozgások korrigálása, az egyensúlyérzék kialakítása, fejlesztése.
- A manuális készség fejlesztése.
- A beszédszervek ügyesítése; a beszéd indítása; a beszédhibák korrigálása.
- A játéktevékenység fejlesztése.
- A zenei nevelés alapjainak lerakása.

BAPTISTA OKTATÁS

A játékba integrált tanulás keretén belül a gyermek megismeri:

- a szociális szerepet,
- az érzelmeket,
- a motívumokat,
- a környezet személyi és tárgyi világának elsajátítását.

A sajátos nevelési igényű gyermek mozgás jellemzői:

- A fejlődésben akadályozott gyermek mozgása is eltérő ép társaitól.
- A pszichomotorikus fejlődésüket befolyásolja az életkor mellett a fejlődési tempó nagyfokú lelassulása, a fejlődés szabálytalansága, egyenetlensége, az egyes területek egymáshoz való viszonyában bekövetkező változás.
- Ezeknél a gyermekeknél a mozgásfejlődés során bizonyos szakaszok kimaradnak, kevésbé gyakorlódnak be, illetve hibásan rögzülnek.
- Ez a mennyiségi és minőségi eltérés megmutatkozik a mozgáskoordináció, egyensúlyérzék zavarában, a testséma, a téridő orientáció fejlődésének elmaradásában, ügyetlen, lassú mozgásban vagy, hipermotivitásban.

A mozgásfejlesztés feladata:

- Az óvodáskorú gyermekre a ***cselekvésbe ágyazott*** gondolkodás a jellemző, tehát a mozgásos tanulásnak óriási jelentősége van. Mivel gyermekeink fogékonyak a szenzoros-motoros közlésre, tanulásuk alapja a szemléletes cselekvéses tanulás.
- Az óvodai mozgásnevelés feladata, hogy ***fejlessze*** az erőt, ügyességet, gyorsaságot, állóképességet. Biztos legyen az egyensúlyérzéke, növelje teljesítőképességét, javítsa összerendezetlen mozgását.

A beszéd és zavarai:

- A sajátos nevelési igényű gyermekek ***speciális beszédfejlesztését*** az teszi szükségessé, hogy a beszédük minőségileg és mennyiségileg is eltér ép társaiktól.

BAPTISTA OKTATÁS

- ***A beszéd és a mozgás fejlődése szoros összefüggésben van***. A kezdetben mozgásfejlődésre fordított energiák a motorika megszilárdulása után felszabadulnak, és a beszédfejlődés irányába hatnak.

A sajátos nevelési igényű gyermekek beszédfejlődésének előforduló sajátosságai

- A tünetek formái összefüggnek a ***sérülés súlyosságával*** nem csak a beszédfejlődés egyes fokozatai késnek, hanem a nyelvi differenciáltság is tökéletlen marad.
- Az élmények diffúz és pontatlan átélése már önmagában is csökkent nyelvi adottságokat és képességeket eredményez.
- Gyakran évekig ***megrekednek a preverbális kommunikáció*** szintjén.
- Jellemző az ***artikulációs hibák nagy száma***, mely részben működési eredetű részben, a beszédszervek fejlődési rendellenességeivel van összefüggésben.
- A gyermekeket jellemzi, hogy kognitív, emocionális és szociális területen oly mértékben gátoltak, hogy nehéz őket motiválni.
- A megkésett mozgásfejlődés gátolja, hátráltatja a beszéd kifejlődését, megzavarja azt a folyamatot, melyben a gyermek közvetlen közelről ismerkedik meg a környezettel, gátolja a képzetek kialakulását, érezteti hatását az artikulációban, mely a beszédszervi mozgások magasabb fokú koordináltságát igénylik.
- ***Fontos a sokat beszélő, megértő környezet, család*** a beszédszervek ügyesítése, tornáztatással, játékos gyakorlatokkal. A beszéd indítása a passzív és aktív szókincs bővítése, mondatalkotás segítése (képekkel, tárgyakkal), mondóka, illetve vers megismertetése. Spontán beszédre nevelés

A fejlesztés szervezési és időkeretei

- A ***súlyosan akadályozott beszédfejlődésű*** gyermekek egyéni illetve kiscsoportos terápiás foglalkozáson vesznek részt, mely heti 2-3 alkalommal terhelhetőségüktől függően 20- 40 percig tart.

BAPTISTA OKTATÁS

- ***Az enyhe értelmi sérült gyermekek*** kognitív funkcióinak fejlesztése kiscsoportos illetve egyéni formában történik. A fejlesztésük kiegészül egy nagy- és finommozgás fejlesztéssel, valamint a grafomotórium és írásmozgás fejlesztésével. Amennyiben szükséges kiegészül a terápia a beszéd fejlesztésével is. A terápiás foglalkozások heti 2-3 alkalommal 20-40 percig tartanak a gyermek terhelhetőségétől függően.

- ***A testi érzékszervi sérült gyermekek*** sérülésspecifikumának megfelelően heti 2-3 alkalommal speciális egyéni terápiában részesülnek, melyek időtartama függ a gyermek életkorától és terhelhetőségétől.

- ***Az autizmus spektrumzavarral élő és a hiperaktív gyermekek*** sérülésük súlyosságától függően heti 2 alkalommal egyéni illetve kiscsoportos terápián vesznek részt, mely elsősorban a figyelem fejlesztésére, valamint a hiányos vagy sérült funkciók korrigálására irányulnak.

A fejlődés várható jellemzője az óvodáskor végére

- A sérülés specifikumától, ennek mértékétől, a terápiás idő tartamától, a gyermek terhelhetőségétől függően változik a fejlődés üteme, valamint az eredményessége,
- Enyhébb esetekben nagycsoportos korra el kell érni a gyermekeknek azt a szintet, mint ép kortársaik.

12. Pedagógiai Programunk alkalmazásának feltételrendszere

Személyi feltételek

Nevelőtestületünk tagjai több éves gyakorlattal rendelkező, ***tapasztalt pedagógusok*** illetve friss diplomás óvodapedagógusok. Programunk önálló arculatát gyakorlati munkánk során együtt szeretnénk kialakítani. Továbbképzési igényünk folyamatos, ismereteink bővítését rendszeresen valósítjuk meg. Nagy gondot fordítunk a pályakezdők mentorálására illetve nyitottak vagyunk az új ismeretek befogadására is.

BAPTISTA OKTATÁS

A csoportvezető óvodapedagógusok munkarendje változó (állandó délelőttös illetve heti váltás). Együttműködésünkben törekszünk a harmóniára, egymást kiegészítjük, hatékonyan, kiegyensúlyozottan nevelünk, a gyermekek gondozásában társaink a nevelő munkát segítő szakképzett dajkák és a pedagógiai asszisztens. Az adminisztrációs feladatokat óvodatitkár segíti.

Sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztéséhez a személyi feltételeink részben adottak (gyógypedagógus, logopédus, fejlesztő pedagógus).

Tárgyi feltételek

A ***Gesztenyéskert Baptista Óvoda 4 csoportos***, az önkormányzat által fenntartott konyha segítségével biztosítjuk az óvodás gyermekek étkeztetését. Óvodánk folyamatos, szakaszos bővítések által nyerte el végleges méreteit. Az épület földszintes, jól megközelíthető helyen van. Udvara tágas, nagy zöldterülettel rendelkező, az utcai forgalomtól elzárt. ***TERVEINK között szerepel egy óvodakert kialakítása, mely nevelési törekvéseinket is szolgálná.***

A 2021/2022-es nevelési évben óvodánk új tornateremmel gazdagodott.

A csoportszobák felszereltsége megfelelő, minden csoportszoba hűtő-fűtő klímaberendezéssel rendelkezik. A tornaeszközök - kézi szerek beszerzése folyamatosan valósul meg a fenntartó, a Szülői Szervezet és pályázatok segítségével. A működési feltételeink javítását a ***pályázatokon való eredményes részvétel*** szolgálja.

A 20/2012 . (VIII.31.) EMMI rendelet XVII fejezetében , a nevelési -oktatási intézmények kötelező felszerelésére vonatkozó szabályok a 63. bekezdés 161. és 162. §-ának megfelelően minden tárgyi feltétel adott óvodánkban.

A SZÜLŐK ÁLTAL IGÉNYELT EGYÉB SZOLGÁLTATÁSOK

Az óvodapedagógusok továbbképzéseken szerzett speciális képzettségét az alábbi tevékenységekben hasznosítjuk, kielégítve a szülők sajátos igényeit, amelyek az alábbi tevékenységi formában valósulhatnak meg térítésmentesen:

BAPTISTA OKTATÁS

- ***Idegrendszert fejlesztő mozgásfejlesztés***
- ***Mozgáskotta- módszer alkalmazása***
- ***Drámapedagógiai módszerek bevezetése***

A gyermeket körülvevő világ felfedezési, megismerési lehetőségének sokoldalú biztosítása érdekében rendszeres kirándulásokat szervezünk távolabbi helyekre. A külső világ megismerésén kívül a család és az óvoda jobb kapcsolatának alakulásában fontos szerepet töltenek be. A kirándulások tervezése, szervezése a szülők szervező, véleménynyilvánító, koordináló munkájára épül.

Ajánlott helyszínek, melyek pedagógiai munkánkba beépülnek

A szülők a programokon való részvétel költségeit vállalják, ehhez minden alkalommal írásbeli beleegyező nyilatkozatukat adják. (önköltséges programok)

A természet szeretetére nevelés helyszínei

Mánteleki magán ZOO, Kecskeméti Vadaskert, Fővárosi Állat- és Növénykert, Budai hegyek, Ócsai Tájház, meseösvény

A környezeti kultúra megalapozását segítő helyszínek

Természettudományi Múzeum, Mezőgazdasági Múzeum, Vasúttörténeti Emlékpark, Parlament, Planetárium, Repülőtér, Szentendrei Skanzen, Közlekedési múzeum,

Bábszínház és mozi látogatás, kiállítások megtekintése.

13. Ünnepek, ünnepélyek

Célunk a nemzeti kultúránk megismertetése, a közösségi érzések, esztétikai élmények fejlődésének elősegítése.

Feladatok

- Hagyományaink, ünnepeink időről-időre visszatérő ***sajátos keretek*** között lezajló események, az összetartozás, a közösségi érzelmek, kötődések kialakulását erősítik. Alkalmat teremtenek a legszélesebb tevékenységi formák megvalósítására.

BAPTISTA OKTATÁS

- Az ünnepek szervezési ***előkészítésében*** az óvoda minden dolgozója, a gyermekek és az események tartalmától függően a szülők is részt vesznek. Az ünnepek kiemelik az ünnep résztvevőit a hétköznapokból és ezáltal, nagyobb aktivitásra, kreativitásra ösztönöznek.
- A csoportok ***jelkép, szokás és hagyományrendszerével*** sajátos, egyéni színezetű légkört biztosítunk. Az előkészületek a csoporton belüli és az óvoda egészén belüli közösségi érzések alakítására kitűnő alkalmat teremtenek és tág teret nyújtanak a gyermekek közötti együttműködésnek, a kooperációnak és a kommunikáció gyakorlásának.
- Az ünnepek kapcsán ***értékteremtés*** folyamata valósul meg, amely a gyermekek által létrehozott értékben, alkotásban, ötlet megvalósításában nyilvánul meg.

Ajánlott ünnepeink

- Bármilyen formában és bármilyen tartalommal ünneplünk, a központban a gyermekek állnak. Az ünnepek róluk és értük szólnak. Minden esetben törekszünk a természetességre, az esetleges szereplést közös játéknak fogjuk fel.

  Az ünnepek hangulatának színesebbé tételére az óvoda dolgozói, az iskolások zenei műsora, éneklése, bábozása, vagy más érdekes tevékenységek adnak lehetőséget.

  Hagyományaink, ünnepeink a szülők javaslatainak figyelembevételével, együttműködő támogatásukkal és szervezésükkel valósul meg. A család ünnepeit tiszteletben tartjuk.

  Ünnepeink szervezése zárt és nyitott formában valósul meg a gyermekek fejlettségétől függően.

- ***Az óvodai élet hagyományos ünnepei***

  Anyák napi köszöntő- évzáró: május,

  Gyermekek hete: május vége- június eleje

  Nagycsoportosok Búcsúztatása: június,

  Gyermekek név- és születésnapjai

- ***Néphagyományokhoz kapcsolódó ünnepek***

  Mikulás,

  Karácsony,

BAPTISTA OKTATÁS

Farsang,

Húsvét

- ***Nemzeti ünnepek***

  Március 15.: Nemzeti ünnep

- ***Vallási ünnepek***

  Hálaadás

- Jeles napok

  Október 01: Idősek világnapja

  Január 22: Magyar kultúra napja,

  Víz Világnapja,

  Fóld napja

- ***Helyi szokásokhoz kapcsolódó ünnepek***

  Szüreti felvonulás: kínálás

  Falu karácsonya,

  Falu nap

- ***A természet ünnepei***

  Állatok világnapja: október 4.

  Víz világnapja: március 22.

  Föld napja: április22.

  Madarak-fák napja: május 10.

Záró rendelkezések

Érvényességi nyilatkozat

Az óvodai pedagógiai program érvényességi ideje:

2022. szeptember 01-től lép életbe.

BAPTISTA OKTATÁS

Módosítva: 2024. 02.19.

Újabb módosítás: 2025.08.27.

Jogszabályváltozás miatt módosítva: 2026.08.31.

Érvényes: 2026.09.01-től

A pedagógiai program módosításának lehetséges indokai:

- **törvényi változások**

- szervezeti átalakítás

- ha a nevelőtestület más program bevezetéséről dönt

- ha egyéb érdekegyeztető fórummódosítást javasol

- pályázati kötelezettség

-fenntartóváltás

Előírás a programmódosítás előterjesztésére:

- írásbeli előterjesztés az intézmény vezetőjéhez

- írásbeli előterjesztés a nevelőtestületnek

- nevelőtestület elé terjesztés során szóban véleménykérés, döntés a módosítás elfogadásáról

A programváltoztatás utáni jóváhagyásra kötelezett:

- a 2012. évi CXC. törvény szerint - fenntartói jóváhagyás

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatalának rendje:

- Az intézmény nevelési programját, az irodában helyezzük el.

- A programba az intézményvezetővel való előzetes egyeztetés alapján bárki betekinthet.

Az intézményvezető köteles az új szülők részére a tanévnyitó szülői értekezleten tájékoztatást adni az intézmény pedagógiai programjáról.

BAPTISTA OKTATÁS

Legitimáció

Nyilatkozat

A Gesztenyéskert Baptista Óvoda igazgatója nyilatkozom, hogy az intézmény Pedagógiai programja az Nkt. 26. § (1) bekezdésében leírtak szerint a nevelőtestület bevonásával készült el.

Kelt: Tatárszentgyörgy, 2026.08.31.

PH.

Balla Olga Éva
óvodaigazgató

Nyilatkozat

A Gesztenyéskert Baptista Óvoda Nevelőtestülete képviseletében és felhatalmazása alapján aláírásommal tanúsítom, hogy a Pedagógiai program elkészítéséhez és elfogadásához előírt egyetértési jogát gyakorolta. A Nevelőtestület a 2026.08.31. napján megtartott értekezletén a Pedagógiai Programot megtárgyalta, az abban foglaltakkal egyetértett és azt elfogadta.

Kelt: Tatárszentgyörgy, 2026.08.31.

a nevelőtestület nevében

Nyilatkozat

A Gesztenyéskert Baptista Óvoda Pedagógiai programját az Nkt. 26. § (1) bekezdés alapján jóváhagyom.

Kelt: Tatárszentgyörgy, 2026.08.31.

PH.

Balla Olga Éva
óvodaigazgató

BAPTISTA OKTATÁS

Fenntartói egyetértés:

Egyházi fenntartás esetén a fenntartó egyetértésével válik érvényessé.(Nkt. 26.0 (1) bek.)

A fenntartó képviseletében a Gesztenyéskert Baptista Óvoda Pedagógiai programjához az Nkt. 26. § (1) bekezdése és a 35/2026. (07.29.) fenntartói határozat alapján egyetértésemet adom.

Kelt: Budapest, 2026.. 08.31. .....

P.H.

fenntartó

BAPTISTA OKTATÁS